

**REPUBLIKA HRVATSKA
VUKOVARSKO – SRIJEMSKA ŽUPANIJA
GRAD VUKOVAR**

DJEČJI VRTIĆ VUKOVAR 1
E. Kvaternika 27, VUKOVAR

URBROJ: 138/11
Vukovar, 4. listopada 2011.g.

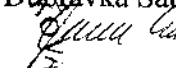

GRAD VUKOVAR
Upravni odjel za društvene djelatnosti, zdravstvo,
socijalnu skrb, branitelje i nacionalne manjine
n/p pročelnice D. Holoker Radumilo
dr. Franje Tuđmana 1
32000 VUKOVAR

**PREDMET: Izvješće o radu DV Vukovar 1 za pedagošku godinu 2010./2011.,
materijal za Gradsko vijeće, - dostavlja se**

U prilogu dopisa dostavljamo Vam Izvješće o radu DV Vukovar 1 za pedagošku godinu 2010./2011. i pripadajuću Odluku Upravnog vijeća Dječjeg vrtića Vukovar 1, sve snimljeno na CD, u PDF formatu, kao materijal za Gradsko vijeće Grada Vukovara.
S poštovanjem

Priloga: 3

Dostavljeno:
1. Naslovu
2. Pismohrana

Ravnateljica
Debravka Sabo, prof.

**REPUBLIKA HRVATSKA
VUKOVARSKO – SRIJEMSKA ŽUPANIJA
GRAD VUKOVAR**

DJEČJI VRTIĆ VUKOVAR 1
E. Kvaternika 27, VUKOVAR

URBROJ: 132 /11
Vukovar, 30. rujna 2011.

Na temelju članka 45. točke 3. Statuta Dječjeg vrtića Vukovar 1, Upravno vijeće Dječjeg vrtića Vukovar 1, na svojoj 6. sjednici održanoj 30. rujna 2011., donijelo je

ODLUKU

Prihvaća se Izvješće o radu Dječjeg vrtića Vukovar 1 za pedagošku godinu 2010/2011.

Predsjednik Upravnog vijeća

Željko Pinjuh

Dostavljeno:

1. Gradsko vijeće Grada Vukovara
2. Računovodstvo DV Vukovar 1
3. Arhiva

Republika Hrvatska
Vukovarsko – srijemska županija
Grad Vukovar

Dječji vrtić Vukovar 1
Eugena Kvaternika 27
32000 Vukovar
Tel: 032 414 708
Tel./fax: 032 414 709
e-mail: vukovar1@vu.t-com.hr

IZVJEŠĆE

O REALIZACIJI PLANA I PROGRAMA RADA
DJEČJEG VRTIĆA VUKOVAR 1
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2010/11.

Vukovar, rujan 2011.

Temeljem čl.58. st.2 Statuta Dječjeg vrtića Vukovar 1, ODGOJITELJSKO VIJEĆE PRIHVATILO je IZVJEŠĆE O RADU VRTIĆA za ped. god. 2010/11. na svojoj sjednici održanoj nadnevka 29. kolovoza 2011. godine.

Ravnateljica :

Dubravka Sabo

Temeljem čl.43. t. 3 st.1. Statuta Dječjeg vrtića Vukovar 1 UPRAVNO VIJEĆE, na svojoj sjednici održanoj nadnevka 30. rujna 2011. godine na prijedlog ravnateljice Vrtića donosi ODLUKU O PRIHVACANJU IZVJEŠĆA O RADU VRTIĆA za pedagošku godinu 2010/11.

Predsjednik Upravnog vijeća

Željko Pinjuh

SADRŽAJ

I.	USTROJSTVO RADA.....	4
II.	MATERIJALNI UVJETI RADA.....	9
III.	NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE.....	10
IV.	ODGOJNO-NAOBRAZBENI RAD.....	18
V.	NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA.....	57
VI.	SURADNJA S RODITELJIMA.....	62
VII.	SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA.....	73

I. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić Vukovar 1 ustrojstvo rada temelji na:

1. 1. Izvan obiteljskom odgojno naobrazbenom radu.

Dječji vrtić Vukovar 1 obavljao je svoju redovitu djelatnost na šest lokacija i to kako slijedi:

Objekt	Adresa	Broj skupina	Broj djece Rujan/Lipanj
Centralni objekt	E. Kvaternika 27, Vukovar	7	162/164
PO Mitnica	H. Gmeinnera bb, Vukovar	4	96/98
PO Leptirić	Kralja Zvonimira bb, Borovo naselje	7	168/160
PO Sotin	Kardinala A. Stepinca bb, Sotin	1	10/9
PO Vukovar Novi	Županijska 15, Vukovar	4	88/80
PO Bogdanovci	Bogdanovci, Bana Jelačića	1	10/11
	UKUPNO	24	522

Pedagoška godina završena je s 24 odgojno - obrazovne skupine i 522 djece, od toga 158 školskih obveznika. Ove pedagoške godine započeli smo radom u PO Bogdanovci, temeljem potpisanog Sporazuma o suradnji dviju JLS Grada Vukovara i Općine Bogdanovci.

U ovoj pedagoškoj godini u redovite skupine integrirano je osmero djece s teškoćama u razvoju.

1. 2. Odgojno naobrazbeni rad realizirali smo kroz dva programa:

- cjelovit 10-satni program, koristilo je 497 djece.
- poludnevni 6-satni program bez ručka koristilo je 20 djece.
- Poludnevni 6-satni program s ručkom koristilo je 5 djece

1. 3. Pored redovitog programa realizirali smo:

- program predškole za 20 djece
- sportska igraonica za 98 djece
- engleska igraonica za 55 djece

Plaćanje igraonica, kao izborne aktivnosti vrši se po tržišnoj osnovi, a kako igraonicu vrlo kvalitetno vode odgojiteljice našeg Vrtića interes roditelja je velik, što je razmjerno njihovom zadovoljstvu.

Zbog slabog interesa roditelja i djece u protekloj pedagoškoj godini nismo provodili Folklornu igraonicu.

1. 4. Broj zaposlenika :

Prema radnim mjestima:

Odgojitelj	44
Odgojitelj – pripravnik volonter	1
Medicinska sestra u jaslicama	1
Spremačica	10
Spremačica – raspodjela hrane	1
Pomoćna kuharica – raspodjela hrane	4
Pomoćna kuharica u centralnoj kuhinji	1
Kuharice u centralnoj kuhinji	2
Ekonom	1
Domar - vozač	3
Švelja - pralja	1
Tajnik	1
Računovodstveni djelatnici	2
Defektolog	1
Pedagog	1
Zdravstveni voditelj	1
Ravnatelj	1
SVEUKUPNO	76

Prema objektima:

CENTRALNI OBJEKT	26
PODRUČNI OBJEKT MITNICA	11
PODRUČNI OBJEKT LEPTIRIĆ	20
PODRUČNI OBJEKT SOTIN	2
PODRUČNI OBJEKT VUKOVAR NOVI	12
PODRUČNI OBJEKT BOGDANOVCI	1
CENTRALNA KUHINJA	4
UKUPNO	76

Pedagošku godinu završili smo s 85 zaposlenih.

1. 5. Radno vrijeme Vrtića je:

- od 6,00 do 16,00 sati
- jutarnje dežurstvo od 6,00 do 7,00 sati
- poslijepodnevno dežurstvo od 16,00 do 17,00 sati.

Tijekom godine dolazilo je do povremenih potreba za dužim dežurstvom zbog promjena radnog vremena roditelja, ali ne dužim od 17,30 sati.

Preklapanja odgojitelja u skupini planiraju se prema potrebama djece, vezano uz dob djece, adaptacijski period, broj djece u skupini, odlazak djece na izlete i slično.

Radno vrijeme ostalih zaposlenika usklađeno je s potrebama djece i roditelja.

1. 6. Bolovanja radnika

Tijekom godine bolovanje radnika bilo je povećano. Za kraća bolovanja nismo uzimali zamjene već smo koristili mogućnosti unutarnje preraspodjele poslova. Na mjestima gdje preraspodjela nije moguća koristili smo kraće zamjene. U siječnju 2011. uzeli smo zamjenu za poslove tajnika.

Velika satnica bolovanja kod odgojnih radnika odnosi se uglavnom na odgojiteljice na bolovanju vezano uz komplikacije u trudnoći, na čija smo radna mjesta morali primiti zamjene, te na bolovanje zdravstvenog voditelja. Na duljem bolovanju povećana satnica bolovanja tehničkog osoblja odnosi se na jednu spremačicu radi čijeg smo duljeg bolovanja morali primiti zamjenu.

MJESEC	STRUČNI RADNICI	ADM.RAČ.RAD.	POMOĆ.TEH.RAD.	UKUPNO SATI
RUJAN	1792	-	368	2160
LISTOPAD	1744	-	664	2408
STUDENI	1728	152	616	2496
PROSINAC	1648	192	656	2496
SIJEČANJ	1480	216	608	2304
VELJAČA	1672	272	576	2520
OŽUJAK	1568	184	656	2408
TRAVANJ	1680	168	664	2512
SVIBANJ	1336	176	552	2064
LIPANJ	1512	176	528	2216
SRPANJ	1296	168	504	1968
KOLOVOZ	11544	184	352	2080
SVEUKUPNO SATI	19000	1888	6744	27632

1.7. Problemi koji su se javljali u ustrojstvu rada

- problem uspostave kvalitetnije organizacije rada tijekom adaptacijskog perioda i u vrijeme kraćih bolovanja više odgojitelja u isto vrijeme
- problem organizacije rada tehničke službe zbog nemogućnosti pronalaženja adekvatne zamjene za kraća bolovanja
- problemi s pojedinim roditeljima zbog nepoštivanja odredbi Ugovora koji su potpisali s Vrtićem
- nedovoljno poznavanje radnih uloga i probijanje pravila, a osobito kompetencija

Važno je napomenuti kako se organizacija rada realizira po potrebi korisnika usluga, u skladu sa zakonom, a ne po potrebi zaposlenika.

II. MATERIJALNI UVJETI RADA

2. 1. Izvori financijskih sredstava su nam bili:

- namjenska sredstva iz proračuna grada Vukovara
- uplate korisnika
- vlastita sredstva (kraći programi, novčane nagrade na natječajima, sredstva za Projekte Zaklade Slagalice)
- donacije (Zvijezda margarina)

Poslovanje se odvijalo u okviru postojećih sredstava u vrtiću, a u skladu s Planom nabave. Doprinosi se uplaćuju redovito.

Plaće su redovite, povremeno se po odluci ravnatelja, a prema Kolektivnom ugovoru zaposlenicima na povećanom opsegu posla, isplaćuje stimulativni dio.

Naknade za bolovanja isplaćuju se redovito.

Računi se plaćaju redovito.

Zakon o radu je maksimalno poštovan kod korištenja godišnjih odmora (uvažavaju se želje zaposlenika).

2. 2. Korištenje sredstava proračuna i vlastitih sredstava

Dio vlastitih sredstava utrošen je u nabavu:

- didaktičkih sredstava
- potrošnog materijala, opreme (namještaja, strojeva i uređaja za čišćenje i održavanje uglavnom zbog dotrajalosti postojećih)
- izgradnja sjenice u PO Mitnica
- uređenje terasa (promjena krova) u PO Mitnica
- uređenje ulaza i postava novih ulaznih vrata u CO
- u Centralnom objektu, u PO Mitnica, u PO Vukovar Novi i u PO Leptirić za obiteljske kutiće kupljene garniture za sjedenje
- kupljena traktorska kosilica s utovarnom rampom
- donacijom DM-a obnovljen namještaj u PO Mitnica
- bojanje zidova u hodnicima u CO i djelomično u SDB-a
- za stručno usavršavanje djelatnika (redovite edukacije AZOO i polaganje stručnih ispita pripravnika)
- za potrebe predškole nabavljena su potrebna didaktička i potrošna sredstva

Sredstva vlastitih kraćih programa utrošili smo za realizaciju edukacija, te kupovinu stručne literature i opreme.

III. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAZVOJ I ZDRAVLJE DJECE

3. 1. RAZGOVORI RADI SNIMANJA POČETNOG STANJA U SKUPINI

I ove pedagoške godine s roditeljima svakog novoprimljenog djeteta stručni tim je obavio intervju, odnosno individualni razgovor radi snimanja početnog stanja u skupini. Pri upisu je ispunjen propisani protokol za intervju i zdravstveni karton, a izvršena je i procjena elemenata razvojnog statusa djeteta. Dobiveni podaci odnose se na rani psihomotorni razvoj, preboljene bolesti, alergije, tretman u zdravstvenim i specijaliziranim ustanovama, zadovoljavanje osnovnih bioloških potreba (za hranom, spavanjem, kontrolom sfinktera), na spoznajni socijalni i emocionalni razvoj, razvoj govora, posebnih potreba, interese djeteta i sl.

Roditelji su uz pismeni naputak za olakšavanje prilagodbe, na intervjuu dobili i usmeni, te dogovorili organizaciju postepenog dolaska u grupu i nazočnost roditelja adaptacijskom procesu.

Sve ove informacije o prijemu novog djeteta, o dosadašnjem razvoju, zdravlju i posebnim potrebama, dobili su pismeno i odgojitelji novog djeteta.

3. 2. IDENTIFIKACIJA DJECE S POSEBNIM POTREBAMA I PODUZIMANJE ODGOVARAJUĆIH MJERA PREMA PROGRAMSKIM SADRŽAJIMA

Identifikaciju djece s posebnim potrebama proveo je stručni tim na osnovu:

- podataka iz inicijalnog intervjuja
- nalaza specijaliziranih ustanova
- individualnih konzultacija s odgojiteljem
- neposredne opservacije ponašanja u odgojnoj skupini
- individualnih razgovora s roditeljima
- trijažnih ispitivanja u odgojnoj skupini
- testa artikulacije
- ostalih tehnika: upitnika, protokola i sl.

3. 2. 1. Djeca s poteškoćama u razvoju

Ove godine naš program je pratilo osmero djece s poteškoćama u razvoju. Dvoje djece odlaze u školu a jedan dječak je dobio odgodu škole.

DIJETE	DOB	DIJAGNOZA	TRETMAN U SPEC. USTANOVAMA
A	7,0	Granični mentalni razvoj, Susp.pervazivni razv.poremećaj	Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG Osijek
B	4,11	RPM, Dyslalia, Myopathia ob.(čl.37.st.1,čl.38st.2 alineja4)	Prvostupanjsko tijelo vještačenja CZS Vukovar
C	6,11	Smetnje ponašanja, Usporeni intelektualni razvoj	Klinički bolnički centar Osijek Klinika za pedijatriju
D	6,9	Poremećaj jezičnog izražavanja i razumijevanja	Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG Zagreb
E	6,4	Teže smetnje u zdravlju čl.2st.1alineja5	Pravilnik o pravima roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju CZS Vukovar
F	4,2	Paraparesis discreta	Klinička bolnica Sestre Milosrdnice Zagreb
G	6,7	Sy distonicum, MCD	Prvostupanjsko tijelo vještačenja CZS Vukovar
H	2,8	Cerebralne poremetnje kretanja	Klinički bolnički centar Osijek Odjel za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju

Sva uključena djeca u procesu su inkluzije, što im omogućuje promatranje i doticaje s ostalom zdravom djecom. Kroz zajedničku igru i aktivnosti razvijaju socijalne i komunikacijske vještine, odnose s vršnjacima što im je jako važno za pravilan spoznajni i socijalno – emocionalni razvoj, osamostaljuju se, uče prihvaćati sebe i svoje posebnosti, što im je neophodno za razvoj samopoštovanja i samopouzdanja.

3. 2. 2. Djeca s poremećajima u govoru

Najčešći oblik poremećaja je Dyslalia (distorzija, supstitucija, omisija). Evidentirano je 60 djece. Lakši oblici poremećaja suradnjom odgojitelj- defektolog - roditelj su korigirani. Teži oblici Dyslalije (16 djece) su upućeni logopedu koji odnedavno radi u prostorijama DND-a i s kojim smo ostvarili izuzetnu suradnju. Bilo je i slučajeva gdje su se roditelji oglasili o našem naputku o potrebi odlaska njihovog djeteta logopedu.

3.2.3. Djeca s nedovoljno razvijenom vizualnom percepcijom, grafomotorikom i koncentracijom

Ovaj dio odgojno obrazovnog rada osobito je važan u pripremi djece za školu. Ove godine bilo je ukupno 158 školskih obveznika, a odgoda je predložena za 3 djece .

3.2.4. Djeca s posebnim potrebama u procesu prilagodbe

Ove pedagoške godine stručni tim upisao je 597 djece, upisana su sva djeca s područja Grada.

Razlozi ispisa su prvenstveno financijske prirode, zatim se navode zdravstveni razlozi i polazak u školu.

Ukupan broj djece s poteškoćama u procesu prilagodbe	Jaslice	Vrtić	Djevojčice	Dječaci
38	15	23	19	19

Analiza adaptacije pokazuje da je proces prilagodbe djece i djece s posebnim potrebama u inkluziji, s obzirom na kvalitetnu pripremu roditelja i odgojitelja prošao bez većih poteškoća.

3.2.5. Djeca s posebnim potrebama u socioemocionalnom razvoju i razvoju navika

Osim poteškoća u prilagodbi u predškolsko doba učestale su i neke druge poteškoće u socioemocionalnom razvoju i razvoju navika. Identificirali smo sljedeće posebne potrebe:

	Ukupan broj djece s posebnim potrebama u socioemocionalnom razvoju i razvoju navika	Jaslice	Vrtić
Pretjerani apetit	23	4	19
Odbijanje hrane	21	6	15
Povraćanje	1		1
Noćno mokrenje	18	6	12
Pasivnost	16	3	13
Plačljivost	27	5	22
Prkos	37	12	25
Pretjerano zahtijevanje pažnje	41	13	28
Lako otklanjanje pažnje	45	5	40
Motorni nemir	25	8	17
Plašljivost	21	5	16
Agresivnost	28	7	21
Grizenje noktiju	17		17
Masturbacija	15	1	14
Afektivne respiratorne smetnje	11		1
Tikovi	9	1	8
Sisanje prsta	8	3	5
Strah	16	3	13
Ljuljanje tijela	2		2
Grizenje druge djece	12	7	5
Emocionalni ispadi	26	7	19

Svojim odabirom odgojnih postupaka nastojali smo poduzeti odgovarajuće mjere kako se ove prolazne posebne potrebe ne bi pretvorile u trajne. Odgojni postupci bili su izraženi u individualnom radu odgojitelja i stručnog tima, a osobito veliki značaj imao je savjetodavni rad s roditeljima.

3.2.6. Djeca koja žive u posebnim obiteljskim prilikama

U posljednje vrijeme nameće nam se još nekoliko potreba djece koja nastaju zbog posebnih obiteljskih prilika. Svrstali smo ih u sljedeće kategorije:

Posebne obiteljske prilike:	Broj djece:
1. Nesređeni obiteljski uvjeti	20
2. Djeca koja žive s jednim roditeljem	46
3. Nešto drugo: posvojeno dijete	1

Obiteljski uvjeti neminovno utječu na razvoj djeteta, stoga smo u svom odgojno-obrazovnom radu pokazali izuzetnu osjetljivost upravo za tu djecu.

3.2.7. Djeca s posebnim potrebama u zdravlju

Osobitu pozornost obratili smo djeci s kroničnim bolestima i nekim drugim zdravstvenim smetnjama koje bi mogle utjecati na cjelokupni razvoj djeteta.

	Ukupan broj djece s posebnim potrebama u zdravlju	Jaslice	Vrtić
Alergija na hranu	17	7	10
Alergija na lijekove	0		
Alergija na grinje	2		2
Alergija na prašinu	2		2
Alergija na pelud	4		4
Alergija na ubod insekata	6	4	2
Alergija na kreme	1		1
Bronhitis	8	1	7
Febrilne konvulzije	4	1	3
Smetnje vida	13	1	12
Smetnje motorike	20	2	18
Smetnje okulomot. koordin.	10		10
Smetnje grafomotorike	13		13
Smetnje koncentracije	39	4	35
Apetit	21	6	15
Astma	4	1	3
Dermatitis	6	3	3
Respiratorne smetnje	11	6	5
Peta bolest	0		
Oštećenje srca	1		1
Dijabetes	0		
Epilepsija	1		1
Mononukleoza	3		3
Pretilo	17	3	14
Slabo uhranjeno	7	1	6
Smetnje sluha	1		1
Bolest vrhova nervnih živaca	1	1	
Celijaklija	1		1
Externi hidrocefalus cystis gl pinealis	1		1

Briga za zdravlje djece bila je jedna od važnih zadaća odgojitelja s obzirom na česta bolovanja zdravstvenog voditelja. Stoga želimo naglasiti izuzetnu suradnju s epidemiološkom službom

Doma zdravlja grada Vukovara i njezinim voditeljem dr. Lipovčevićem kao i nadležnim pedijatrima koji skrbe za zdravlje naše djece.

3. 3. IZRADA I PLANIRANJE JELOVNIKA - ZDRAVA HRANA

Kako bismo djeci osigurali pravo na najviše moguće zdravstvene standarde, planirajući prehranu pratili smo promjene, primjenjivali nova saznanja o prehrani koja potiču najoptimalnije uvjete za tjelesni, psihički i emocionalni razvoj djeteta, isprobavali nove okuse. I dalje nam je model kod planiranja prehrane bila postavka piramide zdrave hrane, odobrena od svjetske zdravstvene organizacije. Služili smo se priručnikom „ Prehrambeni standard za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću–jelovnici i normativi“; izdane u Zagrebu, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport-sektor-predškolski odgoj. Aktivnostima vezano uz prehranu nastojali smo kod djece usaditi brigu o pravilnom odabiru namirnica, jer ono što djeca nauče u najranijoj dobi vratit će im se tijekom života u obliku zdravlja.

Prihvatili smo savjete stručnjaka koji kažu da se voće jede između dva obroka, tako da smo ga u jelovniku planirali svakodnevno kao međuobrok.

Kod upisa nove djece napravljena je anketa, iz koje se mogu iščitati navike i potrebe djece u prehrani. Imajući informacije o prehrambenim navikama djeteta postepeno i individualno smo nudili hranu različite konzistencije i sastava, a vrijeme konzumacije obroka prilagodili potrebama djece.

Vodili smo brigu o unosu tekućine tijekom dana, te smo osobito poticali djecu da stvore naviku pijenja vode, umjesto slatkih napitaka.

3.3.1. Praćenje utjecaja prehrane na rast i razvoj djece putem antropometrijskih mjerenja

Antropometrijska mjerenja rađena su na početku i na kraju pedagoške godine. Podaci se unose u tablicu, za svaku skupinu zasebno. Na osnovu dobivenih vrijednosti na kraju godine izrađaju se tablica u kojoj je prikazan utjecaj prehrane na rast i razvoj djeteta.

3. 4. REALIZACIJA PRIMARNIH ZADAĆA O SKRBI DJETETA

Dvije su bitne zadaće skrbi o dnevnom ritmu djeteta koje smo realizirali ove pedagoške godine.

Prva zadaća odnosila se na zadovoljavanje potrebe djeteta za stalnom i pravovremenom, pravilnom izmjenom njege, odmora-sna, prehrane i djelatnosti.

Uloga odgojitelja i drugih odraslih u vrtiću bila je osigurati adekvatne uvjete, ponuditi poticaje i organizirati rad tako da navedene potrebe djeteta budu zadovoljene. Pri tome je prepoznavanje potrebe djeteta, stručna kompetencija i obveza odgojitelja, a pravovremeno uočavanje i reagiranje, značajna za uspješnost odgojno obrazovnog rada.

Kao i proteklih, i ove smo godine ritam života djeteta u obitelji upoznali kroz inicijalni intervju s roditeljem i djetetom. U jaslicama i vrtiću smo osobito, u vrijeme prilagodbe, ritam prethodnih navika djeteta nastojali pratiti kroz rituale njege, hranjenja, uspjavanja i igre. Postupno smo taj ritam ujednačavali na razini skupine, još uvijek maksimalno uvažavajući individualne potrebe svakog pojedinog djeteta.

Druga zadaća odnosila se na zadovoljavanje potrebe djeteta za pravilnom izmjenom i trajanjem statičnih i dinamičnih aktivnosti.

Prateći kontinuirano potrebe djece uočili smo kako se djeca i odmaraju u aktivnosti, te smo upravo zbog toga nastojali u pravom trenutku djetetu ponuditi funkcionalnu i stimulativnu aktivnost. U makro i mikro planiranju odgojno obrazovnog rada vodili smo brigu o raznovrsnosti aktivnosti djeteta kroz pravilnu izmjenu statičnih i dinamičnih aktivnosti.

3. 5. ZADOVOLJAVANJE POTREBE DJETETA ZA BORAVKOM NA ZRAKU

Potreba za kretanjem i tjelesnom aktivnošću je osnovna biološka potreba djece i važan čimbenik pravilnog rasta i razvoja djeteta. Svakodnevne aktivnosti, osmišljeni boravak na zraku doprinosi jačanju imunološkog sustava. Nastojali smo djeci osigurati sigurno, ugodno, zabavno i sadržajno okruženje. Obogatili smo vanjski prostor sa sadržajima koji doprinose motoričkom, spoznajnom i socijalnom razvoju djece, a najviše sigurnost zbog zanimljivog i poticajnog okruženja. Na primjeren način upoznavali smo djecu s potrebom zaštite od UV zračenja, kako bi ih od najranije dobi poticali na promišljanje o zdravlju, odnosno o prihvatljivom ponašanju prilikom boravka na suncu.

Procjenjujemo kako su odgojitelji tijekom boravka na zraku izmjenjivali što više raznovrsnih aktivnosti, te osmišljavali nove, djeci zanimljivije aktivnosti.

O tome govore aktivnosti traženja skrivenog blaga, orijentacijsko kretanje i igre vezane uz obilježavanje Olimpijskog dana, Tjedna djeteta, Međunarodnog dana športa, tradicijske dječje igre (trčanje u vreći, povlačenje užeta, trčanje s jajetom u žlici), sportska natjecanja « Dječja olimpijada » u Vukovaru.

3.6. PRAĆENJE PSIHOFIZIČKOG RAZVOJA

Pregledi prije dolaska djeteta u odgojnu skupinu napravljeni su na vrijeme u pedijatrijskoj ambulanti Doma zdravlja Vukovar. Ostale dodatne preglede tijekom godine, po potrebi rađeni su u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Vinkovci, Područna služba Vukovar. Od osipnih infektivnih bolesti tijekom pedagoške godine najraširenije su bile vodene kozice, karakteristična dječja bolest za tu dob.

Česte su bile i respiratorne infekcije koje su u nekoliko slučajeva prerasle u upalu uha.

3.7. PLAN SANITARNO – HIGIJENSKOG ODRŽAVANJA VRTIĆA

Svakodnevnim nadzorom unutarnjeg i vanjskog prostora, izradom protokola vezano uz mjere ponašanja i zaštite zdravlja, omogućili smo djeci da ostvare pravo na zdravo okruženje i čisti okoliš. U prilog tome nam govori analiza mikrobiološke čistoće objekta kao i redoviti sanitarni nadzor. Mišljenje i zadovoljstvo roditelja su motivi koji potiču da održimo takve standarde.

Deratizacija se provodila u skladu sa zakonskim normama, a dezinsekcija prema potrebi.

Djelatnici su upućivani na redovite sanitarne preglede, redovito su informirani i educirani o novinama, sredstvima i postupcima vezanim uz poboljšanje higijene.

IV ODGOJNO – NAOBRAZBENI RAD

4.1. MATERIJALNI UVJETI RADA

Shvaćajući važnost prostornog konteksta u odgojno – obrazovnom radu i ove godine smo radili na restrukturiranju i obogaćivanju prostora s ciljem zadovoljavanja dječjih potreba i interesa. Ove godine su odgojiteljice PO Mitnica i pedagoginja intenzivnije radile na osmišljavanju i izradi igrala od prirodnog materijala na dvorištu vrtića. Također, intenzivno se radilo na restrukturiranju postojećih tlocrta soba dnevnog boravka te formiranja centra osame. Namjera nam je bila razgraničenim centrima, organiziranom ponudom materijala te mogućnošću osame omogućiti djeci neometano bavljenje aktivnostima, poticajan i dostupan materijal, mogućnost za uspostavu suradničkih odnosa, razvoj socijalnih vještina, odgovornosti, učenje kroz igru ali i mogućnost za 'ne-sudjelovanje' u aktivnostima. Uvidom u prostorno uređenje svih naših objekata ali i temeljem izvještaja odgojiteljica, možemo zaključiti da se u svim objektima nastavila ustaljena praksa korištenja predsoblja i hodnika kao prostora dječje igre. To je vidljivo i po vrsti centara formiranih u predsobljima i hodnicima koji se po kvaliteti i kvantiteti sve manje razlikuju od centara zastupljenih u sobama dnevnog boravka. Osim klasičnih centara, postojali su i centri koji su nastajali i gasili se u skladu s aktualnim događanjima i blagdanima, interesima i potrebama djece te afinitetima odgojiteljica.

Zastupljenost centara u jasličkim skupinama:

Prostor sobe dnevnog boravka jasličkih skupina	Centar jeseni Centar maskiranja Centar oblačenja Centar liječnika Istraživački centar (biljke) Centar tjelesnih aktivnosti Centar likovnih aktivnosti	Centar glazbe Centar slikovnica Centar male matematike Centar obiteljskih igara Centar građenja i prometa Centar osame
Prostor predsoblja jasličkih skupina	Centar za likovno izražavanje Centar za glazbu Izložbeni centar Centar frizera Centar majstora Centar vode	
Prostor hodnika jasličkih skupina	Centar osame Centar slikovnica	
Prostor atrija /terase jasličkih skupina	Istraživački centar (pijesak i voda) Istraživački centar (priroda) Centar tjelesnih aktivnosti	Centar likovnih aktivnosti Centar građenja

Zastupljenost centara u vrtićkim skupinama:

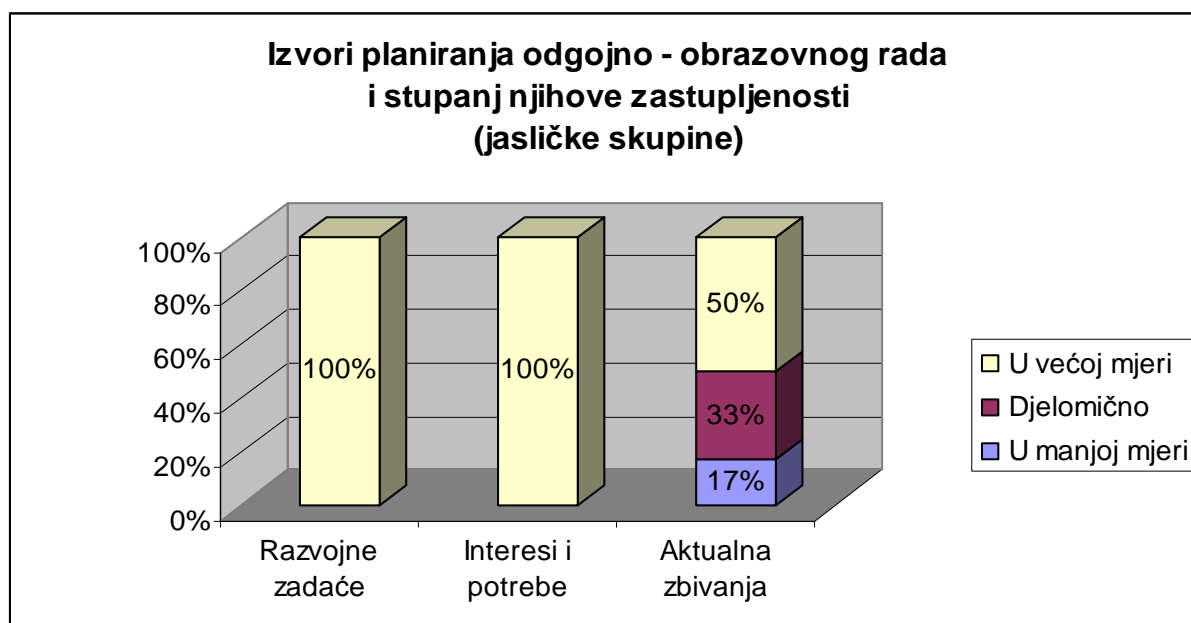
Prostor sobe dnevnog boravka vrtićkih skupina	<p>Centar jeseni Centar maskiranja Centar liječnika Centar početnog čitanja i pisanja Centar manipulativnih i društvenih igara Centar matematike Centar dramskih igara Centar obiteljskih igara Centar likovnog izražavanja Centar građenja i prometa Istraživačko spoznajni centar (biljke, godišnja doba, voda, voće i povrće) Centar osjećaja Blagdanski centri</p>	<p>Centar frizera Centar osame Centar odmora Centar glazbe Centar likovnih aktivnosti Centar slikovnica i knjiga Centar majstora Centar kućnih ljubimaca Etno centar Centar neoblikovanog materijala Centar jesenskih plodova Morski centar Eko centar Centar vremenske prognoze Centar šume</p>
Prostor predsoblja vrtićkih skupina	<p>Centar likovnih aktivnosti Centar slikovnica Centar manipulativnih i društvenih igara Centar početnog čitanja i pisanja Centar matematike Centar građenja</p>	<p>Centar trgovine Centar frizera Centar liječnika Centar dramskih igara Centar osame Centar glazbe i zvuka Centar zanata Centar električara</p>
Prostor hodnika vrtićkih skupina	<p>Istraživački centar (pijesak) Centar frizera Centar majstora Centar pošte Centar trgovine Centar liječnika Centar za početno čitanje i pisanje Centar matematike Centar građenja i prometa Centar sporta Osjetilni centar</p>	<p>Centar glazbe Ribolovni centar Centar čajne kuhinje Centar majstora Povrtlarski centar Centar starih zanata (obučar, tkanje)</p>
Prostor atrija/terase vrtićkih skupina	<p>Istraživački centar (voda i pijesak) Istraživački centar (kukci) Centar likovnih aktivnosti Centar prometa</p>	<p>Centar sporta (odbojka, košarka, hokej na travi, skok u dalj, kuglanje, boćanje) Centar cvijeća Centar ljetnih aktivnosti</p>

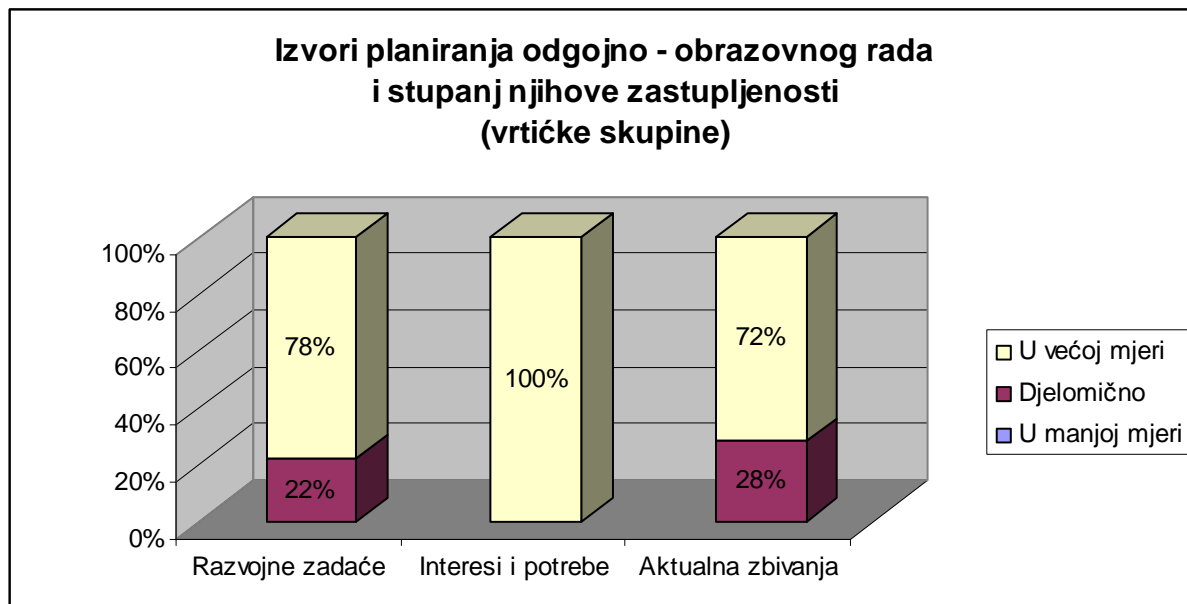
Raznolika ponuda centara i izvan soba dnevnog boravka kao i njihova brojnost, omogućuje humanije uvjete boravka djece u vrtiću, prvenstveno oslobođenje od gužve i buke, a potiče i suradničku igru i zadovoljava širi spektar dječjih interesa. Ove godine je uočeno korištenje prostora predsoblja i hodnika kod određenih jasličkih i mlađih skupina no i dalje je potrebno

dodatno poticati i ostale odgojiteljice na korištenje navedenih centara, obogaćivanje poticajnim materijalima i uključivanje i tih centara u svakodnevno planiranje odgojno – obrazovnog rada. Posebice je potrebno na to poticati odgojiteljice srednjih i mlađih skupina koje još uvijek, zbog nedostatka iskustva, ne koriste navedene prostore u mjeri u kojoj bi to mogle činiti. Korištenjem centara u prostorima predsoblja i hodnika postiže se raznovrsnija ponuda aktivnosti za dječju igru, time i zadovoljenje raznolikih interesa djece, potiče se djecu na donošenje odluka i preuzimanje odgovornosti za njih, pruža se mogućnost za odmak od aktivnosti unutar sobe dnevnog boravka, smanjuje se broj djece unutar soba, a time i razina buke i konflikata među djecom te se omogućuje više prostora za svako pojedino dijete. Sve navedeno preduvjet je za provođenje Programskog usmjerenje temeljem kojeg dijete ima pravo na humane uvjete življenja u vrtiću, na slobodnu igru, širok izbor aktivnosti i individualni pristup od strane odgojiteljica.

4.2. REALIZACIJA ODGOJNO – OBRAZOVNOG RADA

Smjernice za planiranje sadržaja i aktivnosti za odgojno – obrazovni rad temeljile su se na nužnosti cjelovitog razvoja djeteta, uvažavanju djetetovih interesa i potreba te nužnosti uključivanja djece u aktualna zbivanja.

Planirani sadržaji provodili su se kroz niz raznovrsnih aktivnosti od kojih su u jasličkim skupinama bile najzastupljenije aktivnosti raznovrsnog izražavanja i stvaranja, životno praktične i radne aktivnosti i specifične aktivnosti s kretanjem. U vrtičkim skupinama podjednako su se koristile sve vrste aktivnosti, s posebnim naglaskom na aktivnosti raznovrsnog izražavanja i stvaranja te istraživačko spoznajne aktivnosti.

Uspješnost realizacije odgojno – obrazovnog procesa pratili smo dnevnim, tjednim i tromjesečnim valorizacijama odgojiteljica te sustavnim uvidima stručno razvojne službe u neposredan rad odgojiteljica te pedagošku dokumentaciju. Sustavnim radom odgojiteljica i pedagoginje na pisanju pedagoške dokumentacije postignut je kvalitativan i kvantitativan pomak. Provedeni su i individualni razgovori odgojiteljica s pedagoginjom i defektologinjom kako bi dobile povratnu informaciju o vlastitom posrednom i neposrednom radu te smjernice i poticaj za daljnji rad.

Tijekom pedagoške godine nastojali smo razviti kod djece kulturu odlaska u kazalište i ljubav prema dramskom izričaju te smo im omogućili brojne kazališne predstave u prostoru vrtića (u organizaciji i izvedbi odgojiteljica) ali i izvan njega te nekolicinu projekcija animiranog filma. Zahvaljujući izuzetnoj suradnji s Ustanovom u kulturi Hrvatski dom prisustvovali smo kazališnim predstavama Vukovarskog lutkarskog proljeća ali i predstavama tijekom cijele godine kao i projekcijama animiranih filmova u sklopu Vukovar Film festivala i Tjedna dječjeg filma.

	Jasličke skupine	Vrtičke skupine	
Predstave	Djed i repa Božićni zvončić traži sreću Božićni san male Ane Čari božićne noći Kako se miš maskirao Plesna haljina žutog maslačka Izmiješani putokazi na djedovoj ledenoj stazi Ivica i Marica ili – ni vještice nisu što su nekad bile Uskršnje jaje Jesen pred ježevom kućicom Sv. Nikola dolazi tiho Najljepši cvijet	Djed i repa Božićni zvončić traži sreću Božićni san male Ane Čari božićne noći Kako se miš maskirao Plesna haljina žutog maslačka Izmiješani putokazi na djedovoj ledenoj stazi Ivica i Marica ili – ni vještice nisu što su nekad bile Uskršnje jaje Jesen pred ježevom kućicom Sv. Nikola dolazi tiho Najljepši cvijet	Zaljubljeni žabac Mađioničarska predstava Uskršnja priča Sv. Nikola Boja duge Tri prašćića Uspavanka za mišića Zlatna ribica Vesele pahuljice Božićni kolaž Vilibald i jednooki div Blago Cirkus klaunovski Boje duge Dolazak proljeća Tri prijatelja Heidi
Kino projekcije		Ružno pače Čarobni vrtuljak Lukavi lisac Renato	

U svrhu obogaćivanja dječjeg iskustva te njegovanja kulturnih i vjerskih običaja organizirali smo izlete i posjete u bližu okolicu grada te proslave različitih svečanosti.

	Vrtičke skupine	
Posjete	Božićni sajam Sajam cvijeća Uskršnji sajam Gradska Uprava Memorijalno groblje Dom za stare i nemoćne Vukovar OŠ Mitnica OŠ Nikole Andrića OŠ Blage Zadre OŠ Dragutina Tadijanovića OŠ Siniše Glavaševića Glazbena škola Gradska knjižnica Muzej grada Vukovara Crkva Sv. Filipa i Jakova Dom zdravlja Opća bolnica Vukovar Stomatološka ordinacija Pošta Ljekarna Pekarnica	Crveni križ Policajska postaja Hypo Alpe Adria Bank Veterinarska stanica Teniski tereni Borovo naselje Voćnjak Vrt Tržnica Trgovina Velepromet Trgovina Legende Trgovina Dječji centar Klizalište Križ na Dunavu Rijeke grada Vukovara Služba 112

	Turistička zajednica Trgovina za kućne ljubimce	
Izleti	Konjički klub 'Dunavski raj' Vinogradi 'Vupik' ZOO Osijek Ilok (Iločki podrumi, DV Crvenkapica, Muzej grada Iloka, Crkva Sv. Ivana Kapistrana)	Vožnja 'Vučedolskom golubicom'
Svečanosti	Jesenska svečanost Božićna svečanost Uskrsna svečanost Dani kruha Blagoslov vrtića Sv. Nikola Dan sjećanja na žrtvu Vukovara Paljenje adventskih svijeća Rođendan vrtića Dan otvorenih vrata vrtića Dan mirne reintegracije Dan sporta	Proslave dječjih rođendana Tjedan djeteta Cvjetni korzo Maškare Dani dječjih vrtića Grada Vukovara Završna svečanost u Hrvatskom domu Završne svečanosti u vrtiću

Tijekom pedagoške godine imali smo priliku sudjelovati na likovnim natjecanjima kao i na sportskim natjecanjima. Ovo su rezultati naših aktivnosti:

Natjecanje/natječaj	Rezultati
'Olimpijski festival dječjih vrtića'	<p>2. ekipno mjesto – PO Mitnica i PO V.Novi</p> <p>1. mjesto, trčanje na 50m, djevojčice</p> <p>2. mjesto, štafetno trčanje, djevojčice</p> <p>3. mjesto, štafetno trčanje, dječaci</p> <p>3. mjesto, skok u dalj, djevojčice</p> <p>3. mjesto, bacanje loptice djevojčice</p> <p>1. mjesto, nogomet, djevojčice (PO Vukovar Novi)</p> <p>1. mjesto, nogomet, dječaci (PO Leptirić)</p> <p>3. mjesto, nogomet, djevojčice (PO Leptirić)</p> <p>3. mjesto, trčanje na 50, dječaci</p> <p>2. mjesto, bacanje loptice, dječaci (PO Leptirić)</p> <p>2. mjesto, skok u dalj, djevojčice (PO Leptirić)</p> <p>1. mjesto, skok u dalj, dječaci (PO Leptirić)</p> <p>1. mjesto, štafetno trčanje, dječaci</p> <p>3. mjesto, bacanje loptice, dječaci</p> <p>2. mjesto, trčanje na 50, dječaci</p> <p>2. mjesto, trčanje na 50, djevojčice</p> <p>Pehar za fair play</p>

<p>'Volim Hrvatsku – učimo od prirode'</p> <p>Likovni natječaj 'Moj grad Maštograd' udruge odgojitelja vukovarsko – srijemske županije 'Terina'</p>	<p>1. mjesto, Marija Š. (PO Mitnica) 3. mjesto, Luna J. (PO Vukovar Novi)</p> <p>1. mjesto, Ema M. (PO Mitnica)</p>
---	---

Naše odgojiteljice (PO Leptirić) prijavile su građansku inicijativu 'Svijet oko mene' na natječaj zaklade Slagalica te su od 60 prijava upravo one dobile financijsku potporu. Jednako uspješne bile su i kolegice područnog objekta Vukovar Novi koje su u suradnji s djelatnicama Društva Naša djeca dobile financijsku potporu za građansku inicijativu 'Dajmo djeci kazalište'. U humanitarnoj akciji Henkela, RTL-a i Konzuma odgojiteljice i djeca PO Leptirić dobile su glazbeni kutić za pjesmu 'Prstekanje' koja je bila među 30 najboljih iz cijele Hrvatske.

Građanska inicijativa 'Svijet oko mene'

Građanska inicijativa 'Dajmo djeci kazalište'

Ove godine DV 'Vukovar 1' predložio je Gradu u okviru proslave Dana Grada manifestaciju 'Dani dječjih vrtića grada Vukovara' pod sloganom 'Jesmo mali, al' smo važni' (6. svibnja – 11. lipnja 2011.). Namjera nam je bila učiniti odgojno – obrazovni rad reprezentativnim i dostupnim roditeljima i ostalim građanima ali i prezentaciju rada s djecom unutar stručnog okruženja te omogućiti dodatno stručno usavršavanje djelatnica vrtića Grada Vukovara. Aktivnosti ovogodišnjih, prvih 'Dana dječjih vrtića Grada Vukovara':

- 6. svibnja: prikaz rada s djecom na Trgu Republike Hrvatske
- 7. svibnja: sudjelovanje u tradicionalnoj manifestaciji Cvjetni korzo
- 1. – 10. lipnja: kazališne predstave DV Tatjane Marinić iz Zagreba
- 11. lipnja: Odgoj za demokraciju u ranom djetinjstvu (D. Maleš, I. Stričević)

Smotra projekata odgojiteljica

Prvi 'Dani dječjih vrtića grada Vukovara'

Prvi 'Dani dječjih vrtića grada Vukovara'

Prvi 'Dani dječjih vrtića grada Vukovara'

Prvi 'Dani dječjih vrtića grada Vukovara'

Ove godine ostvareno je 13 projekata u mlađim, srednjim i starijim skupinama, a jedan projekt je proveden na razini područnog objekta. PO Vukovar Novi ove godine se odlučio isključivo za projekt na razini objekta kojeg je, temeljem uvida stručnog tima i pedagoške dokumentacije, proveo sustavno i temeljito u svakoj odgojnoj skupini. Teme ovogodišnjih projekata bile su sljedeće:

	Mlađa skupina	Srednja skupina	Starija skupina	Na razini objekta
Centralni objekt	-	- Leptiri - Frizer	-Moja domovina Hrvatska	-
PO Leptirić	- Od gusjenice do leptira	- Djeca svijeta - Divlje životinje	-Inati se, Slavonijo - Magnet -Ljudsko tijelo	-
PO Mitnica		- Voda	-Dunav – rijeka koja povezuje	-

PO Vukovar Novi	-	-	-	- Od cvijeta do ploda – od ploda do stola
PO Sotin	-	-Obiteljsko stablo	-	-
PO Bogdanovci	-	-	-	-

• **PROJEKTI REALIZIRANI U MLAĐOJ ODGOJNOJ SKUPINI**

1. OD GUSJENICE DO LEPTIRA

PO Leptirić

Odgovornice: Lucija Primorac, Anita Vučković

Interes koji su djeca pokazala za priču 'Jako gladna gusjenica' poslužio je kao poticaj odgojiteljicama za provedbu mini projekta 'Od gusjenice do leptira'.

Cilj projekta bio je upoznati djecu s etapama preobrazbe gusjenice u leptira ali i razviti osjećaj o važnosti svakog živog bića na Zemlji. Postavljenim zadacima odgojiteljice su nastojale razviti sposobnost opažanja vanjskog svijeta i procesa u prirodi, otvorenost i prihvaćanje svih životinjskih vrsta te uvažavanje svakog živog bića. Projekt je započeo u proljetnim mjesecima i trajao do kraja pedagoške godine, a u planu je nastavak projekta u sljedećoj pedagoškoj godini.

Projekt je realiziran kroz sljedeće aktivnosti:

- poticanje razvoja u području komunikacije, govora i izražavanja ostvareno je nizom slikovnica, priča, slikopriča, recitacija i pjesmica na zadanu temu; slikovnice: 'Od cvijeta do cvijeta', 'U vrtu', 'Dječak i cvijet', 'Bubamarin let', dječja ilustrirana enciklopedija 'Svijet životinja', priče: 'Jako gladna gusjenica', 'Tri leptira', slikopriča: 'Jako gladna gusjenica', 'Zaljubljeni leptir', recitacije: 'Gusjenica', 'Leptir', 'Krenuo je leptir na daleki put', pjesmice: 'Leptirić', 'Leptiriću šareniću', govorna igra: 'Leti, leti'
- izražavanje kroz likovne aktivnosti provedeno je korištenjem neoblikovanog materijala ('Izrada gusjenice', 'Izrada leptira'), tempera i vodenih boja ('Trag gusjenice', 'Leptir'), kaširanjem i ljepljenjem ('Začahurena gusjenica'), modeliranjem tijesta, plastelina i glinamola.
- poticanje razvoja u području tjelesnih aktivnosti provedeno je kroz pokretne igre: 'Gusjenica i leptir', 'Ulovi leptira' te kroz kretanje po zadanoj shemi: 'Mi smo male gusjenice' i 'Leti, leti leptirić'

- istraživačko spoznajne aktivnosti: pregledavanje enciklopedija, uočavanje boja i oblika, brojanje do pet, didaktička igra: 'Moja kućica, moja slobodica', istraživanje po dvorištu vrtića: 'Potraga za gusjenicom', radni listovi 'Od gusjenice do leptira'
- životno praktične i radne aktivnosti ostvarene su kroz brigu za cvijeće u vrtićkom plasteniku, brigu oko gusjenice u tegli, pripremu objeda za gusjenicu i leptira, posjet parku u blizini objekta, šetnju bližom okolicom vrtića

Provedba projekta zahtijevala je formiranje novih centara i obogaćivanje postojećih:

- istraživački centar: povećala, mrežice za leptire, tegla sa živom gusjenicom, tegla s čahurom gusjenice, fotografije gusjenica i leptira, enciklopedije
- likovni centar: obogaćen neoblikovanim materijalom
- dramski centar: obogaćen lutkama gusjenice, leptira, kukaca u svrhu dramatizacija priča i igrokaza vezanih uz projekt
- centar odmora i čitanja: obogatili fotografijama gusjenica i leptira te slikovnicama na zadanu tematiku

U formiranju centara i obogaćivanju postojećih od velike je pomoći bila i suradnja s roditeljima koji su pomogli provedbi projekta nabavkom neoblikovanog materijala, prirodnog materijala, žive gusjenice i leptira, animiranog filma na zadanu temu. U provedbu projekta posredno je bila uključena i Gradska knjižnica koja je ponudom slikovnica doprinijela ostvarenju spoznajnog razvoja djece ali i razvitku kulture posuđivanja i listanja slikovnica.

Projektom je djeci omogućen doživljaj preobrazbe gusjenice u leptira, proširivanje spoznaja o fauni koja ih okružuje (izgled gusjenice i leptira, prehrana, način života i uloga u prirodi), upoznavanje s novim pojmovima (čahura, preobrazba, oprašivanje), razvijanje pozitivnog stava prema gusjenicama.

Slika 1. 'Od gusjenice do leptira'

Slika 2. 'Od gusjenice do leptira'

Slika 3. 'Od gusjenice do leptira'

Slika 4. 'Od gusjenice do leptira'

Slika 5. 'Od gusjenice do leptira'

Slika 6. 'Od gusjenice do leptira'

Slika 7. 'Od gusjenice do leptira'

Slika 8. 'Od gusjenice do leptira'

- **PROJEKTI REALIZIRANI U SREDNJIM ODGOJNIM SKUPINAMA**

1. LEPTIRI

Centralni objekt

Odgoviteljice: Zlata Banožić, Jovana Gašparović

Leptir u vrtićkom dvorištu bio je situacijski poticaj koji je poslužio za promatranje i razgovor djece i odgojiteljica o leptirima. To je bio uvod u projekt na temu 'Leptira'.

Cilj projekta bio je proširiti dječje spoznaje o izgledu i životu leptira te poticati pozitivan stav prema njima. Postavljenim zadacima odgojiteljice su nastojale proširiti spoznaje o prirodnoj sredini koja nas okružuje, omogućiti iskustva o uzročno – posljedičnim vezama (uočavanje uvjeta u kojima se nešto mijenja, preobrazba leptira u gusjenicu, pozitivna i negativna djelovanja čovjeka na leptire), proširiti rječnik novim pojmovima, poticati razvoj empatije i pozitivan stav prema svim živim bićima. Projekt je trajao dva tjedna, koliko je trajao interes djece za zadanu temu.

Projekt je realiziran kroz sljedeće aktivnosti:

- poticanje razvoja u području komunikacije, govora i izražavanja ostvareno je kroz seriju slika 'Gladna gusjenica', tekst 'Leptir', 'Tri leptira', dovršavanje priče 'Veliki, mali, manji leptir', imitativna igra 'Gusjenica i leptir', izjave djece na zadanu temu
- izražavanje kroz likovne aktivnosti provedeno je korištenjem mase za modeliranje ('Leptiri'), tehnike moko-suho ('Kрила leptira'), tuša ('Leptir'), izradom mozaika od kolaž papira ('Šareni leptir')
- glazbene aktivnosti ostvarene su kroz pjesme 'Leptiriću, šareniću', priču uz glazbu 'Na livadi', pjesma uz pokret 'Ples na livadi'
- razvoj matematičkih vještina ostvaren je kroz sljedeće sadržaje: uočavanje prostornih odnosa u igri 'Od cvijeta do cvijeta', uočavanje odnosa veličina 'Veći, manji, najmanji', uočavanje kvantitete kroz 'Izbroji leptire' i 'Domino leptiri', upoznavanje geometrijskih likova kroz igru 'Lik po lik - leptir'
- poticanje razvoja u području tjelesnih aktivnosti provedeno je kroz boravak na zraku i igru 'Lov na leptire', šetnju bližom okolicom 'Leptiri oko nas', tjelesnu aktivnost kroz glazbu 'Ples leptira i cvijeća', igru imaginacije 'Od cvijeta do cvijeta', 'Leptiri', igru sa zadatkom 'Livada', puzanje kroz labirint kao gusjenica
- istraživačko spoznajne aktivnosti ostvarene su kroz uočavanje dijelova tijela leptira, učenje o prehrani i životu leptira, uočavanje oblika i tijela gusjenice, proučavanjem plakata s različitim vrstama leptira

Provedba projekta zahtijevala je obogaćivanje postojećih centara novim materijalima poput slikovnica na zadanu temu, enciklopedija, izradu serija slika, nabavku fotografija leptira, fotografija ciklusa pretvorbe gusjenice u leptira, neoblikovani materijal, priprema pjesmi za izvedbu na sintesajzeru

U pripremi centara za projekt posredno su sudjelovali i roditelji nabavkom prirodnog i neoblikovanog materijala te slikovnog materijala, kao i Gradska knjižnica sa svojom ponudom slikovnica i enciklopedija za djecu.

Ovim projektom djeci je omogućeno proširenje spoznaje o svijetu koji ih okružuje, uočavanje procesa preobrazbe gusjenice u leptira, osvješćivanje postojanja različitih vrsta leptira, poticanje na razvoj percepcije, upoznavanje s novim pojmovima, razvijanje svijesti o važnosti svakog živog bića u hranidbenom lancu, razvijanje pozitivnog stava prema leptirima ali i svim živim bićima.

Slika 1. 'Leptiri'

Slika 2. 'Leptiri'

2. FRIZER

Centralni objekt

Odgovornice: Darija Devčić, Nikolina Menjuk

Poticaj za provedbu projekta bio je čest i dugotrajan boravak djece u centru 'Češljaonica'.

Cilj projekta bio je upoznati djecu sa zanimanjem frizera. Zadaci kojima je projekt strukturiran nastojalo se kod djece razviti poštovanje prema vrijednostima ljudskog rada, osvijestiti važnost higijene, razvijati pozitivnu sliku o sebi ali i poticati na kreativno izražavanje. Projekt je trajao dva tjedna.

Aktivnosti kroz koje su realizirani postavljeni zadaci:

- poticanje razvoja u području komunikacije, govora i izražavanja ostvareno je kroz govorne igre 'Jezikolomilica', 'Na slovo, na slovo', 'Prvo i posljednje slovo', slikovno-verbalni memory, slikovnica 'Maja u frizerskom salonu', poticanjem izjava na temu 'Frizer'
- izražavanje kroz likovne aktivnosti provedeno je tehnikama crtanja ('Češalj', 'Ja u ogledalu'), slikanja ('U frizerskom salonu'), kolaža ('Uvijači'), upotrebom neoblikovanog materijala ('Sušilo')
- glazbene aktivnosti (razvoj sluha i slušne osjetljivosti) provedene su kroz stvaranje zvuka na češlju, stvaranje zvuka uz pomoć metalnih uvijača, uspoređivanje zvukova na različitim stupnjevima jačine sušila za kosu
- matematičke aktivnosti uključivale su uočavanje odnosa veličina (Složi češljeve po veličini), prostornu orijentaciju (Ja u ogledalu), usvajanje pojma količine do 10 (Brojimo češljeve, ukosnice, gumice...), klasifikacija frizerskog pribora, korištenje novčanica kao platežnog sredstva
- istraživačko spoznajne aktivnosti: uočavanje karakteristika frizura, uočavanje različitosti muške i ženske frizure, izrada plakata različitih oblika i boja kose, manipuliranje frizerskim priborom, izrada slovarice na temu 'Frizer', susret s električitetom, proširenje rječnika novim pojmovima
- životno – radne i praktične aktivnosti: posjet muškom i ženskom frizerskom salonu, posjet trgovini s proizvodima za higijenu i uljepšavanje kose, izrada novčanica, izrada ukrasnih traka za kosu, pletenje pletenica (kosa i trake od tkanine), pranje kose, sušenje kose, upotreba uvijača, izrada češlja, formiranje centra 'Češljaonica' – prostor za češljanje kose, za pranje, prostor s pultom za naplaćivanje, prostor za čekanje
- društveno – zabavne aktivnosti: revija frizura u SDB-u, posjet frizerke vrtiću

Projekt je zahtijevao obogaćivanje i proširenje postojećeg centra 'Češljaonice', ali i nadopunu ostalih centara novim poticajima te organizaciju posjeta djece frizerskim salonima i posjet frizerske vrtiću:

- centar 'Češljaonica': nabavka frizerskog pribora, dekoracija za kosu, raznovrsne ambalaže, plakata, časopisa, formiranje dodatnih prostora u centru (čekaonica, prostor za naplatu)
- centar pisanja i čitanja: nabavka slikovnica na zadanu temu, izrada poticaja za govorne igre
- likovni centar: neoblikovani i prikupljeni materijal

Roditelji su se uključili u projekt nabavkom raznovrsne ambalaže, prirodnog i neoblikovanog materijala, posuđivanjem slikovnog materijala i časopisa te kao pomoć u organizaciji odlaska u frizerski salon. U provedbu projekta posredno je bila uključena i Gradska knjižnica svojom ponudom slikovnica, ali i djelatnice frizerskih salona koje su djeca posjetila te djelatnice trgovine 'Kozmo'.

Projektom su se djeca upozнала s vrijednošću rada frizerke, važnosti njege i brige za kosu kao jednom od aspekata higijene tijela, osvijestila utjecaj koji briga o vlastitom tijelu ima na samopouzdanje i razvoj pozitivne slike i sebi, razvijala kreativnost u osmišljavanju i izradi ukrasa za kosu, proširila spoznaje o užoj okolini odlascima na zadane destinacije.

Slika 1. 'Frizer'

Slika 2. 'Frizer'

Slika 3. 'Frizer'

Slika 4. 'Frizer'

3. DJECA SVIJETA

PO Leptirić

Odgoviteljice: Marcela Marin, Kristina Zorić Beslema

Projekt je nastao interesom djece za igračkom Hello Kitty. Djevojčice su donosile sve više igračaka i ulazile u međusobnu igru i razgovor. Djevojčica E. K. je izjavila da je Hello Kitty iz Eskimije jer je napravljena od snijega. To nas je potaknulo da djecu upoznamo s različitim zemljama našeg planeta te običajima ljudi i djece tih krajeva.

Cilj projekta bio je upoznati djecu s nazivima zemalja, jezikom, životinjama, kulturom i običajima djece iz različitih krajeva svijeta. Kao zadaci projekta istaknuti su: učenje naziva zemalja, učenje pozdrava na jeziku zemlje koju upoznaju, otkrivanje zanimljivosti biljnog i životinjskog svijeta, uspoređivanje običaja, poticanje socio-emocionalne osjetljivosti kod

djece uključujući ih u zajedničke, suradničke i istraživačke odnose, uključivanje roditelja u projekt, obogaćivanje dječjeg znanja i poticanje radoznalosti. Predviđeno trajanje projekta je kroz dvije predagoške godine.

Projekt je realiziran kroz sljedeće aktivnosti:

- poticanje u području komunikacije, govora i izražavanja ostvareno je kroz učenje novih riječi ('kontinent', 'država', 'bušmani', 'pleme',...), slušanje i izgovor različiti jezika, vježbanje pozdrava na tim jezicima, dramatizacija štapnim lutkama (Kineskinja, Indijanac, Aboridžanin), prepričavanje odgledanog (kratki klipovi o zemljama itneresa)
- likovne aktivnosti ostvarene su kroz crtanje i slikanje različitih nošnji, izradu i oslikavanje zmajeva, korištenje tuša, tempera i vodenih boja u prikazu životinja koje smo upoznali, korištenje neoblikovanog materijala u izradi kuća, koliba, oaza
- glazbene aktivnosti: slušanje tradicionalne ruske, kineske i indijske glazbe, različiti plesni pokreti iz tradicionalnog folklor, sviranje na tradicionalnim instrumentima
- tjelesne aktivnosti: vježbe obrane i borilačke vještine, poligon ('Bušmani u prirodi'), joga za djecu, vježbe opuštanja i disanja, kardiovaskularne vježbe
- radno - praktične aktivnosti: šivanje nošnje, priprema hrane, izrada oruđa i oružja, zidanje kineskog zida, preodijevanje i uređivanje prema običajima, izrada tradicionalnih glazbala
- istraživačko – spoznajne aktivnosti: upoznavanje običaja u jelu, radu, odijevanju; proučavanjem knjiga uočavamo razlike između pustinja, močvara, šuma, savana; primjećujemo i imenujemo sličnosti i razlike između rasa: boja kože, kose, očiju, oblik lica, očiju

Provedba projekta zahtijevala je određenu organizacijsko materijalnu pripremu poput nabavki raznovrsnih nosača zvuka, enciklopedija i slikovnica, priprema video klipova, učenje pozdrava na stranom jeziku, prikupljanje materijala za likovne i druge aktivnosti, priprema aplikacija i fotografija, priprema igara i rekvizita za tjelesne aktivnosti.

Roditelji su sudjelovali u projektu donošenjem razglednica, fotografija, i raznog odloženog i materijala, a jedan roditelj je djeci pokazao i tehnike tae kwan do obrane. Suradnja je ostvarena i s Gradskom knjižnicom prilikom nabavke literature.

Projektom su djeca usvojila nazive zemalja kao i njihov pravilan izgovor, osvijestila prirodni habitus pojedine životinje, usvojila spoznaju o postojanju sedam kontinenata i samo značenje riječi 'kontinent'. Uočila su sličnosti i razlike djece drugih rasa (djevojčica D.M. gledajući fotografiju dječaka iz Kine: 'Vidi, i on vozi bicikl ali ima drugačiji šešir').

Slika 1. 'Djeca svijeta'

Slika 2. 'Djeca svijeta'

Slika 3. 'Djeca svijeta'

Slika 4. 'Djeca svijeta'

Slika 5. 'Djeca svijeta'

Slika 6. 'Djeca svijeta'

4. DIVLJE ŽIVOTINJE

PO Leptirić

Odgojiteljice: Tatjana Hrgović, Biserka Salamon

Poticaaj za projekt bio je posjet dječaka A.G. zagrebačkom zoološkom vrtu i njegovi doživljaji koje je podijelio s prijateljima iz skupine.

Cilj projekta bio je zadovoljiti dječji interes za divljim životinjama i proširiti njihove spoznaje o osobinama i načinu života različitih divljih životinja. Postavljenim zadacima nastojalo se naučiti nazive životinja, njihova staništa, osobine, prehranu, način razmnožavanja, osvijestiti

važnost svakog živog bića, upoznati sličnosti i razlike između različitih životinjskih vrsta, osvijestiti važnost postojanja svake pojedine vrste u hranidbenom lancu. Projekt je trajao tijekom cijele pedagoške godine.

Projekt je ostvaren kroz sljedeće aktivnosti:

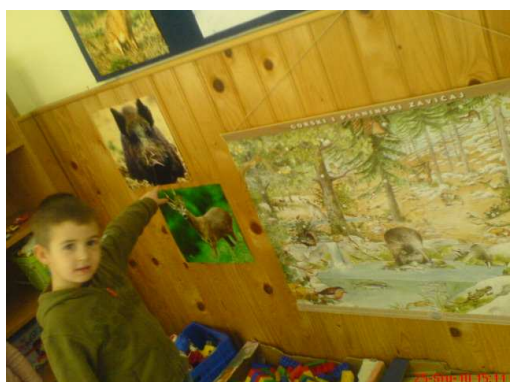
- komunikacija, govor, izražavanje: imenovanje životinja s fotografija, opisivanje izgleda, osobina; prepričavanje priča ('Ježeva kućica', 'Kralj lavova', 'Kako je krokodil Marko pronašao svoj dom', 'Zečja nezgoda', 'Ćelavi jež', 'Lav i miš', priče iz slikovnica 'U divljini'), upoznavanje i reproduciranje stihova o životinjama, zagonetke, korištenje Velike slovarice sa životinjama za provođenje predčitalačkih aktivnosti, govorne igre 'Na slovo, na slovo', 'Čarobna vrećica', dramske aktivnosti štapnim i ginjol lutkama
- likovne aktivnosti: slikanje vodenim bojama i temperama ('Ježeva kućica', 'Moja najdraža životinja', 'Ribe', 'U zoološkom vrtu'), crtanje olovkom ('Jež', 'Životinja iz moje mašte'), modeliranje glinamolom, plastelinom, tijestom; kombinirana tehnika i materijali ('Životinje u šumi', 'Životinje u moru', maske s likovima divljih životinja), korištenje neoblikovanog materijala (karton, konac, vuna, čepovi,) ('Naša šuma', 'Najdraža životinja', 'U zoološkom vrtu', 'Strašna životinja'), izrada maketa ('Medin brlog', 'Drvo i duplje za vjevericu', 'More i riba', 'Bara')
- glazbene aktivnosti: slušanje CD-a sa zvukovima prirode, pjesma uz pokret 'Idemo u zoološki vrt', učenje pjesmica 'Jež', 'Vjeverica', 'Medo Brundo', 'U šumici zeko'
- tjelesne aktivnosti: vježbanje na teme 'U šumi', 'U moru', 'Pogodi tko sam'; pokretne igre 'Medvjed i djeca', 'Mišice, gdje ti je kućica?', 'Kipovi, kipovi'
- istraživačko spoznajne aktivnosti: proučavanje enciklopedija 'Svijet životinja', 'Atlas životinja', 'Enciklopedija životinjskog carstva', 'Enciklopedija o životinjama', 'Velike i male životinje u divljini', 'Ekologija', 'Najveći kopneni sisavci', proučavanje slikovnica i edukativnih časopisa: 'U divljini', 'Medvjedić Winnie zvani Pooh', National Geographic, gledanje edukativnog DVD-ova: 'Tigrovi', 'Divlje životinje', 'Životinje prašume i džungle', 'Ekspedicija u močvari'
- matematičke i manipulativne aktivnosti: puzzle i lotto na temu divljih životinja, igre za razvoj prostorne orijentacije (izrađene slagalice na zadanu temu), klasifikacija, brojanje, pridruživanje, skupovi, društvene igre na zadanu temu ('Čovječe, ne ljuti se', memory, domine, labirint)
- radno – praktične aktivnosti: igre građenja i manipuliranja različitim neoblikovanim materijalom ('Zoološki vrt', 'Kućice za životinje', 'Šuma za životinje', 'More')
- izleti: posjet zoološkom vrtu u Osijeku

Projekt je zahtijevao formiranje novih i obogaćivanje postojećih centara. Centri su uključivali SDB-a, predsoblje i hodnik vrtića.

- istraživačko-spoznajni centar: enciklopedije, časopisi, fotografije, plakati
- centar slikovnice: slikovnice na zadanu temu
- manipulativno matematički centar: niz izrađenih poticaja prilagođenih temi: memory, puzzle, modeli životinja za brojanje, klasifikaciju, formiranje skupova
- centar početnog čitanja i pisanja: Velika slovarica sa životinjama, bojanke s likovima životinja, radni listići i zadaci s likovima životinja
- centar dramskih igara: štapne i ginjol lutke, izrada kazališta od neoblikovanog materijala (stiropor, kartonske kutije, platno), ginjol lutke za prste, maske s likovima životinja

Tijekom provedbe projekta ostvarena je suradnja s roditeljima koji su prikupljanjem knjiga, časopisa i neoblikovanog materijala pomogli provedbi projekta. Također, ostvarena je suradnja s Gradskom knjižnicom te Upravom ZOO Osijek.

Ovim projektom zadovoljen je dječji interes za temu te proširena spoznaja o divljim životinjama, njihovim osobitostima i načinu života te osviještena važnost divljih životinja za ekološku ravnotežu i opstanak planeta.

Slika 1. 'Divlje životinje'

Slika 2. 'Divlje životinje'

Slika 3. 'Divlje životinje'

Slika 4. 'Divlje životinje'

Slika 5. 'Divlje životinje'

Slika 6. 'Divlje životinje'

5. VODA

PO Mitnica

Odgajateljice: Tanja Čuljak Kalozi, Maja Žuvić

Posredan poticaj za projekt bilo je izlivanje Dunava iz korita i preplavljena dvorišta i kuće. Interes djece za ono što su vidjela u svom gradu uslijed izlivanja rijeke bila su neposredan poticaj za ovaj projekt.

Cilj projekta bio je osvijestiti značenje i važnost vode za život na Zemlji. Postavljenim zadacima odgojiteljice su nastojale proširiti dječje spoznaje o kvaliteti i vrsti vode, upotrebnoj vrijednosti vode za čovjeka, značenju vode za planetu, različitim agregatnim stanjima vode, važnosti očuvanja okoliša. Također, nastojale su razviti interes za istraživačke aktivnosti i poticati djecu na izvođenje pokusa vodom, praćenje i bilježenje rezultata. Projekt je trajao tijekom cijele pedagoške godine.

Projekt je realiziran kroz sljedeće aktivnosti:

- poticanje razvoja u području komunikacije, govora i izražavanja ostvareno je kroz brojalice 'Pliva patka', stihove 'Voda', 'Patka i pljusak', seriju slika o vodi
- izražavanje kroz likovne aktivnosti ostvareno je tehnikama slikanja mokro na mokro, tehnikom rasprskavanja boje puhanjem kroz slamčicu, modeliranjem i kaširanjem ('Bara') kombiniranim tehnikama ('Životinjski svijet u vodi')
- glazbene aktivnosti: slušanje 'Zvučnih priča', sviranje na vodenim bočicama
- matematičko – manipulativne aktivnosti: uočavanje odnosa (Malo vode – puno vode), labirint 'Tko sve živi u vodi'
- istraživačko – spoznajne aktivnosti: promatranje slikovnica i enciklopedija na zadanu temu (slana, slatka i boćata voda, duboka i plitka, mutna i bistra, izvorska, barska i morska,) korištenje mikroskopa (Tko sve živi u vodi?), uočavanje razlike 'Čista voda – prljava voda',

razgovor: 'Kako štedjeti vodu?', eksperimenti: 'Što pliva-što tone', 'Što se topi u vodi', 'Propusnost vode', 'Prolaznost vode u cijevima', 'Led-voda'

- radno – praktične i životne aktivnosti: stvaranje sapunice puhanjem kroz slamčicu, zagrijavanje i hlavljenje vode, pranje igračaka, igre s pijeskom i vodom, prelijevanje, briga cvijeću

Provedba projekta zahtijevala je stanovitu prenamjenu prostora SDB-a kako bi se omogućilo provođenje pokusa i formiranje novih centara koji će zadovoljiti interes djece za ovu temu. Na dvorištu je postavljen centar za igre s vodom, a unutrašnjost SDB-a obogaćena je plakatima s rezultatima pokusa, fotografijama vode te sredstvima i poticajima potrebnim za provođenje likovnih aktivnosti te literaturom na zadanu temu.

Roditelji su sudjelovali u projektu donošenjem literature i slikovnog materijala na zadanu temu ali i pravih životinja potrebnih za provedbu projekta (ribe, žaba).

Projektom je omogućeno proširenje dječjih spoznaja o kvaliteti vode i njenoj važnosti za planetu. Djeca su upoznata s uporabnom vrijednosti vode za čovjeka i načinima na koje mogu pomoći u njenom očuvanju. Ovim projektom djeca su se upoznala sa značenjem 'pokusa' te ih izvodila, promatrala i asistirala u bilježenju rezultata.

Slika 1. 'Voda'

Slika 2. 'Voda'

Slika 3. 'Voda'

Slika 4. 'Voda'

6. OBITELJSKO STABLO

PO Sotin

Odgojiteljica: Larisa Takač

Projekt je spontano započeo za vrijeme božićnih blagdana tematskom cjelinom 'Sveta obitelj', a tome su prethodili brojni razgovori djece i odgojiteljice o prinovima u obitelji i posjetama bakama i djedovima u druge krajeve Hrvatske. Djecu su najviše zbunjivala rodna imena i veze u obitelji ('Tko je kome djed?', 'Tko je kome mama, a kome baka?') pa su uslijedila traženja za odgovorima, a s njima i aktivnosti.

Primarni cilj projekta bio je očuvanje i njegovanje obitelji kao centralne jedinice društva, a s time se nameće i očuvanje obiteljskih karakteristika (zanati, tradicija, doprinos zajednici u Sotinu) kao sekundarni cilj. Postavljenim zadacima nastojalo se upoznati djecu s obiteljskom prošlošću, istražiti povijesne obiteljske veze, istražiti povijesnu povezanost obitelji s prigradskim naseljem Sotin, očuvati rodbinske veze izvan Sotina, proučiti karakteristike obitelji, njegovati današnje karakteristike obitelji. Projekt je započeo za vrijeme božićnih blagdana s tematskom cjelinom 'Sveta obitelj', a trajao do veljače 2011. i završio situacijskim poticajem dječaka F.P. koji je u sobi dnevnog boravka organizirao svatove i uključio svu djecu u aktivnost.

Projekt je realiziran kroz sljedeće aktivnosti:

- poticanje razvoja u području komunikacije, govora i izražavanja: razgovor 'Moja uloga u obitelji', pričanje priče 'Sveta obitelj', govorno stvaralaštvo 'Rodni nazivi – djed, baka, stric, ujo, ujna', 'Nepoznati rodni nadimci – zaova, snaja, svat, maćeha, očuh, svekar, svekrva', nabranje, prepoznavanje i govorno stvaralaštvo 'Obitelj moje majke', 'Obitelj moga oca', 'Obitelji mojih djedova', 'Obitelji mojih baka', uspoređivanje Obiteljskih stabala (sličnosti i razlike), razgovor 'Gdje živi moja rodbina?', govorno stvaralaštvo 'Tradicionalna zanimanja moje obitelji – poštar, mesar, ratar, mljekar', razgovor 'Građa i stas članova obitelji, nasljednost', razgovor 'Djeca u Sotinu – nekad i sad'
- dramske aktivnosti: dramski prikaz Svete i sotinske obitelji 'Put u Betlehem'
- izražavanje kroz likovne aktivnosti: 'Članovi moje obitelji', 'Obiteljsko stablo', izrada makete 'Moj Sotin', 'Tradicionalna zanimanja moje obitelji – poštar, mesar, ratar, mljekar', 'Sotin iz davnina'
- izražavanje kroz glazbene aktivnosti: 'Sotin selo gledat je milina'

- matematičko – manipulativne aktivnosti: 'Broj članova obitelji – kombinacija brojeva'
- izražavanje kroz tjelesne aktivnosti: grafomotorička aktivnost 'Imena članova obitelji'
- istraživačko – spoznajne aktivnosti: 'Prepoznavanje obiteljskih veza – tko je kome što u rodu', 'Povijesna obilježja Sotina', 'Povijesne bilješke o starosjediocima Sotina', 'Začetak osnivanja obiteljskih zajednica u Sotinu', 'Imena ulica u Sotinu', 'Karte naše domovine – lokacije bliskih i dalekih rođaka', 'Karta svijeta – rodbina na drugi kontinentima', 'Čime se bavila moja obitelj', 'Genetska obilježja u obitelji – nos, duge noge, kovrčava kosa', 'Način života naših pradjeda i prabaka'
- životno – praktične i radne aktivnosti: priprema kolača 'Tradicionalna jela naših obitelji', oblačenje 'Tradicionalna sotinska nošnja'
- posjete: 'Upoznajem tvoju obitelj'

Provedba projekta zahtijevala je organizacijsku i materijalnu pripremu. S obzirom na specifičnost projekta, potrebni organizacijsko – materijalni uvjeti navedeni su po etapama projekta:

- moja obitelj: drvene olovke, strančice, papir, tempere, tuš, podloge, slikovnice, novinski časopisi, škarice, ljepilo, obiteljske fotografije, 'Biblijske priče – Sveta obitelj', krune, slama, stari kruh, štalica, zlato, mirta, tamjan, palme, štapovi, narodna nošnja, osvjetljenje, kraljevski ogrtači, plašt, naramci, rekviziti potrebni za predstavu, prabaka K.M. (upoznavanje i tumačenje rodni nadimaka)
- obiteljska prošlost: obiteljske fotografije, kolaž papir škarice, ljepilo, drvene boje, olovke, papiri, kartonske podloge za izradu obiteljske ploče, prenošenje obiteljskih priča – roditelji, bake, djedovi
- obiteljske veze: obiteljske fotografije, hamer papir, drvene boje, olovke, Obiteljsko stablo, brojevi – mala matematika, prabaka K.M. (usmena predaja i opis života jedne seoske obitelji)
- obitelj i Sotin: kartonske kutije, kistovi, tempere, voda, papir, olovke, magnetna ploča, magneti, 'Povijesne bilješke Sotina', kocke, centar građenja, lego sklopovi, fotografije važnijih objekata u Sotinu (crkva, škola, pošta, knjižnica, vatrogasni dom)
- rodbinske veze izvan Sotina: 'Atlas za djecu' (karte svijeta), 'Moja domovina' (karta RH), auto karta, papir, tuš, podloga, drvene bojice, demonstracija odgojiteljice, Obiteljsko stablo, kolaž papir, škarice, ljepilo, fotografije
- karakteristike obitelji: plastične kašete, umjetno i svježe voće i povrće, drvena blagajna, papirnate novčanice, stol i stolice, gumene domaće životinje, neoblikovani materijal – seosko imanje, neoblikovani materijal – članovi obitelji, slikovnice: 'Čemu služi mama? Čemu služi tata?', V. Zemunić, 'Čemu služi baka? Čemu služi djed?', V. Zemunić

- obitelj – jučer, danas, sutra: brašno, voda, sol, šećer, 'germa', pribor za pripremu kolača – valjci, modlice, šalice, 'Nacionalna kuharica', Educa, Zagreb, tradicionalna nošnja, papir, drvene bojice, tuš u boji, podloga, zaštitna odjeća, fotografije

Tema projekta od samog početka je privukla interes roditelja. Kako se roditelji do tada nisu susreli s pojmom 'projekta', održan je komunikacijski sastanak na kojem je roditeljima približeno znanje o tome što je projekt i koja je svrha projekata koji se provode u vrtiću. Također, roditelji su upoznati sa ciljem i zadaćama projekata koji su se provodili u njihovoj skupini. Roditelji su smatrali važnim za djecu da čuvaju vrijednosti svoje obitelji pa su se rado uključivali u aktivnosti vezane za projekt: prikupljanje obiteljskih fotografija, usmena predaja o načinu života na selu nekad i danas, prezentacija tradicionalne sotinske nošnje, poziv u posjet obiteljskom domu, posjet vrtiću s prinovom u obitelji.

Projekt 'Obiteljsko stablo' započeo je kao mini projekt, a završio kao jednogodišnji cjeloviti projekt. Učinkovitost projekta očitovala se najviše u prepoznavanju obiteljskih odnosa i rodnih imena. U tim aktivnostima djeca su pokazala najviše interesa i postavljala najviše pitanja pa se toj tematskoj fazi posvetilo najviše pažnje i procesa analize i sinteze. Također, tematske cjeline 'Moja obitelj' i 'Obiteljske veze' pokazale su se temeljem cjelokupnog projekta. Slijed aktivnosti odvijao se tako da su se cjeline nadovezivale jedna na drugu i tako kreirale projekt. Od posebne važnosti u ovom projektu bila je suradnja s roditeljima, bakama i djedovima te osobama koje su živom rječju predočile povijesne aspekte života obitelji u Sotinu. Osnovni cilj projekta 'Obiteljsko stablo' bi je očuvati i njegovati obiteljske vrijednosti te je isti kroz realizirane zadaće i aktivnosti i ostvaren.

Slika 1. 'Obiteljsko stablo'

Slika 2. 'Obiteljsko stablo'

Slika 3. 'Obiteljsko stablo'

Slika 4. 'Obiteljsko stablo'

- **PROJEKTI REALIZIRANI U STARIJIM ODGOJNIM SKUPINAMA**

1. MOJA DOMOVINA HRVATSKA

Centralni objekt

Odgojiteljice: Nikolina Milić, Ana Vidajić

Povratkom djece s ljetovanja, u vrtiću su ih dočekale razglednice iz cijele Hrvatske s pozdravima s mora i sela. Svako dijete je imalo svoj doživljaj ljeta, a mnogi su ljetovali izvan Vukovara pa je bilo i mnogo priča o mjestima u kojima su boravili. Dječak I.H. je proveo praznike u Međimurju, što je privuklo dječje zanimanje jer su prvi put čuli za taj pojam.

Cilj projekta bio je poticati i njegovati ljubav prema domovini i njenim tradicijskim vrijednostima te jačati osjećaj pripadnosti svome narodu. Postavljenim zadacima nastojalo se proširiti znanje o domovini, upoznati s geografskim karakteristikama Hrvatske (regije, reljef, poljoprivreda, biljni i životinjski svijet), upoznati se s znamenitostima grada i županije u kojoj živimo, približiti djeci pojam kopna, mora, ravnice i planine, njegovati poštovanje narodnih običaja Hrvatske, upoznati djecu sa znamenitostima i simbolima domovine, razvijati prihvaćanje drugih i drugačijih od nas. Projekt se provodio na razini dvije starije skupine, a trajao je jednu pedagošku godinu.

Projekt je realiziran kroz sljedeće aktivnosti:

- poticanje razvoja u području komunikacije, govora i izražavanja: razgovor kroz slikovni materijal, karte, enciklopedije, knjige; recitacije 'Tri boje', 'Lastavica', 'Domovina nije mala', priče 'Hrvatska bajka', 'Šuma striborova', 'Vođa Hrvata i njegova djeca', 'Bratac Jaglenac i sestrice Rutvica', brojalice 'Okoš bokoš', 'Jedna vrana gakala'
- izražavanje kroz likovne aktivnosti: slikanje na platnu ('Regionalna karta Hrvatske'), kombinirana tehnika 'Zastava'(pjesak, kolaž, vosak), neoblikovani materijal 'Izrada grba' (kutije šibica, kolaž, ljepilo), izrad kravate Croata (kolaž, tkanina, konac), crtanje ugljenom ('Pulska Arena'), slikanje i modeliranje ('Zaštićene životinje i biljke Hrvatske'), crtanje tušem i štapićima ('Paška čipka'), kolaž ('Zlatovez', 'Hrvatske nošnje'), modeliranje glinamolom ('Hrvatski novac')
- centar početnog čitanja i pisanja: slovarica 'Nazivi regija i gradova', križaljke na zadanu temu, memory na zadanu temu
- glazbene aktivnosti: pjesme 'Lijepa naša Hrvatska', 'Moja domovina', 'Lijepa naša', 'Mojoj domovini', 'Naše kolo veselo', igre s pjevanjem: 'Ja posijah repu', 'Kriči, kriči tiček', 'Savila se bila loza vinova', 'Mi smo djeca vesela'

- matematičko – manipulativne aktivnosti: društvena igra 'Upoznajmo Hrvatsku', 'Jadranskom obalom',
- poticanje razvoja u području tjelesnih aktivnosti: društvena – pokretna igra 'Šetnja Hrvatskom', natjecateljska igra 'Nošenje predmeta u žlici', 'Utrkivanje zavezanih nogu', olimpijske igre, pokretne igre 'Pošto kume lončić?', 'Laste prolaze', 'Žmura', 'Zuja', jahanje u konjičkom klubu 'Dunavski raj'
- životno – praktične i radne aktivnosti: kaširanje ('Reljef Hrvatske'), prikupljeni materijal - izrada tunela ('Sveti Rok'), građenje prirodnim materijalom - cigla, žbuka ('Dubrovačke zidine'), kaširanje ('Vodotoranj' i 'Bijeli križ'), izrada mosta od prirodnih materijala ('Krčki most'), izrada makete pulske Arene, izrada Albuma hrvatskih gradova od prikupljenih razglednica, izrada 'Mirisne Hrvatske' (konture domovine, suho i prešano cvijeće), izrada makete morskog dna ('Flora i fauna Jadranskog mora')
- posjete: obilazak znamenitosti Vukovara (posjet muzeju, paljenje svijeća kod Bijelog križa, obilazak vodotornja, posjet autentičnom slavonskom restoranu 'Megaron'), Iloka (posjet crkvi Sv. Ivana Kapistrana, posjet muzeju) posjet zoološkom vrtu u Osijeku

Suradnja s roditeljima tijekom ovog projekta odvijala se kroz nabavku otpadnog, prirodnog i neoblikovanog materijala, posudbu raznovrsne literature i fotografija, karti, razglednica.

Na početku provedbe projekta, razina znanja djece o Hrvatskoj je bila vrlo niska. Raznim aktivnostima djeca su upoznala oblik i veličinu naše domovine, specifičnosti pojedinog kraja, znamenitosti, upoznala se s raznim dijalektima i običajima ali i florom i faunom domovine.

Slika 1. 'Moja domovina Hrvatska'

Slika 2. 'Moja domovina Hrvatska'

Slika 3. 'Moja domovina Hrvatska'

Slika 4. 'Moja domovina Hrvatska'

Slika 5. 'Moja domovina Hrvatska'

Slika 6. 'Moja domovina Hrvatska'

2. INATI SE, SLAVONIJO

PO Leptirić

Odgoviteljice: Silvana Nadovski, Martina Mađarac Sofka

Povodom nastupa dječaka K.L. na Vinkovačkim jesenima, dječak je u nošnji došao i u vrtić kako bi pokazao nošnju prijateljima u skupini. Dječak je djecu upoznao s dijelovima muške nošnje, a odgojiteljica je zatim donijela fotografije ženske nošnje. U skupini su pročitali slikovnicu 'Didak Roka', o nekadašnjem životu u Slavoniji i Srijemu. Djeca su pokazala veliki interes za ovu temu te je to bio poticaj za početak ovog projekta.

Cilj projekta je čuvanje i njegovanje običaja i tradicije Slavonije i Srijema. Postavljenim zadacima odgojiteljice su nastojale razvijati pozitivne stavove i odnose prema tradiciji i običajima, proširivati znanja o životu u skladu s tradicijom i običajima (jezik, dijelovi nošnje, tradicijski instrumenti, napjevi u kolu), omogućiti stjecanje iskustava o društvenoj sredini (svi smo isti, ali imamo iste različite nošnje, radna nošnja, 'misna' nošnja, kola, napjevi u kolu), razvijati toleranciju i suradništvo u skupnom radu i igri (poštivanje pravila u novim igrama, igranje mlina, hodulja, gumi gumija), proširivati i bogatiti dječji rječnik ('reklja', 'kožišak', 'opančići', 'štrikare', 'oplećak', 'dika', 'divojka'...), razvijati vještinu baratanja tradicionalnim alatljikama i poučiti tradicionalnim vještinama (filcanje, vezenje, tkanje, pletenje pletenica, češljanenje vune, valjanje tijesta za kiflice, šivanje lopte, izrada lutaka), razvijati ljubav prema narodnim plesovima i pjesmama. Projekt je trajao tijekom cijele pedagoške godine.

Projekt je realiziran sljedećim aktivnostima:

- poticanje razvoja u području komunikacije, govora i izražavanja ostvareno je kroz sljedeće aktivnosti: priča 'Didak Roka', igrokaz 'Stipa i Mara'

- centar za početno čitanje i pisanje: pisanje naziva centra aktivnosti, pisanje naziva dijelova narodne nošnje, pisanje naziva instrumenata, slovo na slovo – društvena igra pogađanja instrumenata i dijelova narodne nošnje
- izražavanje kroz likovne aktivnosti: crtanje vezova na srijemsku vezenku, izrada kožuška, oslikavanje žičanih i puhačkih instrumenata, bojanje vune ciklom, oslikavanje licitarskog srca, bojanje ukrasa za Božić – orasi, crtanje šlinge, opančića, kolovrata i glazbenih instrumenata
- glazbene aktivnosti: slušanje glazbe i plesa – Slavonsko kolo, Hopa cupa, Jaše baba dorata, kiseli krastavci, poklade
- matematičko – manipulativne aktivnosti: društvene igre: mlin, boćanje, gumi gumi, memory kartice – dijelovi narodne nošnje, pridruživanje brojeva skupu do 10 – neoblikovani materijal (kestenje, šišarke, kukuruz, žirevi...), razumijevanje kvantiteta do 10 – posude s brojevima i kamenčićima, "školica", pridruživanje materijala gotovom proizvodu – vuna-tkanica ; žica - žičani instrument ; brašno – kiflica..., pridruživanje dijelova narodne nošnje, brojanje koraka u narodnim plesovima (dva lijevo, tri desno)
- tjelesne aktivnosti: slavonski plesovi, tradicionalne igre (gumi gumi, hodulje, karike na marike)
- istraživačko – spoznajne aktivnosti: upoznajemo se s dijelovima narodne nošnje (oplećak, marama, prande, kožušak, opančići, tkanica...), puhačkim i žičanim instrumentima, obradom vune, pjesmama i plesovima, narodnim običajima, tradicijskim jelima, istražujemo tradicijske igre, učimo kako od zrna dobiti brašno
- radno – praktične i životne aktivnosti: izrada vezenke srijemske narodne nošnje, izrada opančića, izrada žičanih i puhačkih instrumenata, obrada vune (pranje, češljanje, suho i mokro filcanje, predenje, pletenje, tkanje), ručni rad – vezenje, pletenje pletenica, od zrna do brašna (krunjenje, usitnjavanje, mljevenje, prosijavanje), izrada kiflica, sijanje pšenice za Božić, izrada tradicijskih ukrasa za Božić, bojanje pisanica na tradicijski način, šivanje lopte od krpica, filcanje lopte od vune, izrada lutaka od krpica i vune
- društveno zabavne aktivnosti: posjet Gradskoj knjižnici, posjet Hrvatskom domu – nastup u narodnim nošnjama

Provođenje projekta zahtijevalo je formiranje centra tkanja i obrade vune, centar izrade tradicijskih glazbala, centar izrade nošnje, kožuška i opančića, centar tradicijskih jela, centar tradicijskih frizura. Također, bilo je potrebno nabaviti raznovrsni materijal poput fotografija nošnji, tradicijskih frizura, žičanih i puhačkih instrumenata, nabava narodne nošnje, tradicijskih glazbala, čekrka, špencla, kuharice tradicijskih jela, neobrađene vune, pšenice, kukuruza, enciklopedije, časopisa, knjiga).

U projektu su sudjelovali i roditelji nabavkom raznovrsnog materijala (špencla, fotografija, recepata, tradicijskih jela) te Hrvatski radio Vukovar i roditelj M.P., Vukovarske novine, Večernji list, samničar Josip Božić, tamburaški sastav Bečarski inat. Roditelji su sudjelovali na čobanskim igrama zajedno s djecom, prezentiran im je projekt i kuharica tradicijskih jela koju su zajedno izradili te je održan nastup djece u nošnjama uz splet slavonskih kola u Hrvatskom domu u sklopu završne svečanosti.

Na početku projekta djeca su znala ponešto o tradicionalnoj odjeći (nošnji). Većina djece mislila je da nošnja služi samo za ples uz tamburicu. Kroz ovaj projekt upoznali smo više vrsta nošnji (radna i “misna”) te dijelove muške i ženske nošnje (košulja, gaće, šešir, kožušak, reklja, skute, oplećak, vezenka, tkanica, opanci, štrikare...), i više vrsta instrumenata (žičani, bas, basprim, prima i puhački, gajde, frula, diple, dvojnice). Djeca su znala neke običaje (sijanje pšenice, kićenje bora, bojanje pisanica) dok su im običaji udvaranja u kolu, napjevi i plesovi bili nepoznati. Pokladni bečarci su im posebno zanimljivi te ih i još uvijek rado pjevuše. Nitko od djece nije poznao postupak obrade vune (pranje vune, češljanje, bojanje, pređenje...). Najzanimljiviji im je bio postupak suhog filcanja.

Slika 1. 'Inati se, Slavonijo'

Slika 2. 'Inati se, Slavonijo'

Slika 3. 'Inati se, Slavonijo'

Slika 4. 'Inati se, Slavonijo'

Slika 5. 'Inati se, Slavonijo'

Slika 6. 'Inati se, Slavonijo'

3. MAGNET

PO Leptirić

Odgajateljice: Nevenka Beljan, Danijela Đurin

Interes za štapiće i loptice povezane magnetima djeca su pokazivala još prošle godine kada su tu igru tek posuđivala iz SDB svojih starijih prijatelja. Ove pedagoške godine napokon su dočekali ući u sobu koja magnetne igračke ima kao stalni postav te su odgojiteljice odlučile proširiti ovu temu na mini projekt kako bi u potpunosti zadovoljile dječje interese.

Cilj projekta je otkrivanje magnetnih sila. Postavljenim zadacima odgojiteljice su nastojale navikavati djecu na istraživačke aktivnosti, osvijestiti kod djece da istraživačkim aktivnostima i eksperimentiranjem mogu doći do rješenja problema, razvijati kod djece naviku planiranja, dogovaranja i izvršavanja aktivnosti, razvijati vještinu baratanja predmetima, poticati suradništvo. Projekt je u trajao četiri mjeseca.

Projekt je realiziran kroz sljedeće aktivnosti:

- poticanje razvoja u području komunikacije, govora i izražavanja: korištenje tekstova iz knjiga, enciklopedija, časopisa, izjave djece na temu 'Magnet', izmišljamo priču 'Dva magneta', imitativne igre 'Istraživači', 'Majstori', govorna igra 'Na slovo, na slovo', tražimo sličnosti i razlike, spajanje slike i slova, slušamo priču, opisivanje i tumačenje eksperimenata, uočavamo jedninu i množinu
- izražavanje kroz likovne aktivnosti: slaganje konstrukcije 'Slika od magneta', izrada bare za pecanje (crtanje i rezanje ribica, ukrašavanje), slaganje papira 'Gradimo brod', crtanje 'Djeca u igri', 'naelektrizirana kosa'
- izražavanje kroz glazbene aktivnosti: pjesma 'Kad se male ruke slože', 'Što se u vrtiću radi', brojalice, igre s pjevanjem 'Cin, cin, care', 'Mi smo djeca vesela', istraživanje zvukova

- matematičko – manipulativne aktivnosti: prostorna orijentacija lijevo – desno, mjerenje udaljenosti između predmeta, pridruživanje predmetima, skupovi do deset, magnetni brojevi na ploči, mjerimo brzinu 'Čiji je auto brži?', 'Tko je upecao više ribica?', geometrijski oblici, održavanje ravnoteže
- izražavanja kroz tjelesne aktivnosti: istraživanje u šetnji 'Od čega je što', bacanje predmeta jednom rukom u metu, igra 'Crvena kraljica 1,2,3', 'Pecanje', 'Semafor'
- istraživačko – spoznajne aktivnosti: proučavanje magneta i magnetne loptice, kako se ponaša magnetna prašina, koje metale privlači magnet, kako težina utječe na snagu magnetnog privlačenja, provodljivost materijala (plastika, drvo, tkanina, koža, spužva, stiropor), elektricitet (balon i kosa)
- životno – praktične i radne aktivnosti: izrada labirinta, postavljanje centra za istraživanje magneta, postavljanje bazena s ribicama
- društveno – zabavne aktivnosti: posjet Gradskoj knjižnici, natjecateljske igre: 'Pecanje', 'Slalom skijaša', 'Vožnja autobomilom', 'Labirint'

Za provođenje projekta bili su potrebni dodatni materijali poput mnoštva magneta, metala, platna, drva, papira vode, tkanine, pluta, stiropora, nove slikovnice, enciklopedije i časopisi ali i teorijska priprema odgojiteljica za ovu temu.

Roditelji su u projektu sudjelovali donošenjem raznovrsnog materijala ali i neposredno poput roditelja R.H. (profesor fizike) koji je djeci održao kratko predavanje s prezentacijom o sili teži, gravitaciji, elektricitetu. Posredno je u projektu sudjelovala i Gradska knjižnica svojom ponudom enciklopedija i slikovnica.

Osim zadovoljenja dječjeg interesa za igrom magnetima te proširivanjem njihova znanja o osnovama fizike, najveća vrijednost ovog projekta očituje se u poučavanju djece kako učiti, odnosno, u usmjeravanju djece na postavljanje pitanja o okolini i na aktivno i samostalno traženje odgovora.

Slika 1. 'Magnet'

Slika 2. 'Magnet'

Slika 3. 'Magnet'

Slika 4. 'Magnet'

4. LJUDSKO TIJELO – STROJ, KAKO POSTATI ČOVJEK?

PO Leptirić

Odgajateljice: Nevenka Beljan, Danijela Đurin

Odgajateljice su u skupinu donijele novu igru 'Igru liječnika' koja je pobudila zanimanje većine djece. Isprva su proučavali organe ljudskog tijela, proučavali ih u enciklopedijama, saznali nešto više o njima, a onda se zapitali: Kako ljudsko tijelo postaje – čovjek? Čovjek u smislu humanog, društvenog bića. U tom filozofskom duhu javila se i ideja o pokretanju ovog projekta.

Cilj projekta bio je upoznati djecu s karakteristikama ljudskog tijela, ali i specifičnostima koje ga razlikuju od drugih bića (hvata palcem, um) te karakteristikama koje čovjeka čine čovjekom – humanim bićem koje uvažava i dopušta sve različitosti. Postavljenim zadacima nastojalo se upoznati djecu s dijelovima ljudskog tijela, njihovoj ulozi u funkcioniranju te međusobnoj povezanosti, omogućiti djeci promatranje, istraživanje i manipuliranje dijelovima tijela makete čovjeka, razvijati poštivanje visokih moralnih kriterija, osvijestiti činjenicu da smo svi različiti ali jednako vrijedni. Projekt je trajao cijelu pedagošku godinu.

Projekt je realiziran kroz sljedeće aktivnosti:

- izražavanje u području komunikacije, govora i izražavanja: korištenje stručne literature, knjiga, časopisa, enciklopedija, zagonetke, poslovice, brojalice, pripovijetke, basne i bajke (Terry Fox, Crni, Žuti, Razvikani pjetlić, Vrtni patuljak, Pale sam na svijetu, Majčine ruke i kruh, Zagađenko...), stihovi 'Živimo zajedno, ali s razlikama', 'U vrtiću djeca uče', 'Ljubav', 'Sreća', igre lutkama i dramatizacije, govorne igre 'Gluhi telefon', 'Fotografska priča', 'Na slovo, na slovo', križaljke, prepoznavanje poznate riječi u nepoznatom kontekstu, uočavanje jednine i množine, rimovanje

- izražavanje kroz likovne aktivnosti: korištenje neoblikovanog materijala, korištenje svih slikarskih tehnika; modeliranje glinom 'Čovjek', 'Bista', 'Dar za prijatelja', stvaranje trodimenzionalne slike, rezanje iz novina i kartona (lutke, ljudi u pokretu), crtanje 'Pračovjek', 'Klizač', 'Krug prijateljstva', crtanje kredama na asfaltu, slikanje 'Snježna slika', 'Jesen u selu', 'Proljetnice'm 'Prijatelji svijeta'

- izražavanje kroz glazbene aktivnosti: sviranje tijelom (pljeskanje, pucketanje, udaranje rukama po koljenju, lupkanje nogama), prepoznavanje manjih glazbenih cjelina, sviranje na instrumentima koje smo sami napravili, slušanje klasične glazbe, ples uz glazbu, pjevanje dječjih pjesama ('Kad si sretan', 'Pjesma zadrugara', 'Sretan Božić', 'Snjegović', 'Bundeva'), pjesma uz pokret ('Gradimo prijateljstvo', 'Kišobran za dvoje', 'Pobijedit će ljubav'), tradicionalne pjesme i plesovi ('Poklade su', 'Ajd na livo', 'Dođi lolo', 'Ja posijah lan', 'Okolo salaša')

- matematičko – manipulativne aktivnosti: matematičke igre 'Nađi par', 'Brzo odgovori' (na principu domina), tombola, brojeva crta, igra trgovine (cijena novca, odnosi više – manje), gledamo na sat, telefon s brojevima, govorna matematika 'Moja je ruka dulja od tvoje' (mjerjenje, uspoređivanje, upoznavanje s mjernom jedinicom metra), prepoznavanje i imenovanje geometrijskih tijela i likova, nizanje više predmeta u opadajuće i rastuće nizove, uvođenje mjernih jedinica u igru (kg, l, m, kn), sudo brojevi, sudo colour

- poticanje razvoja u području tjelesnih aktivnosti: pokretne igre, natjecateljske igre, igre loptom (udaranje o zid, dobacivanje, graničara, nogomet), tradicionalne igre ('Pošto kume lončić', 'Hodulje', 'Kamena s ramena'), igre tijelom ('Pantomime', 'Pokaži to', 'Snjegović se topi')

- istraživačko – spoznajne aktivnosti: dizanje kvasca 'Kako nastaje kruh?', rast pšenice 'Kako raste cvijet', koža pod povećalom (boja, mekoća, madeži, dlake, miris), istraživanje osjetilima, istraživanje magnetom, 'Što mogu žlicom?', 'Što sa starim papirom i plastikom?', 'Neprijatelji hrane'

- životno – praktične i radne aktivnosti: formiranje kutića: ljudsko tijelo, liječnik, ekološki kutić, ljudi svijeta; izrada robota, lutke od konca, vune, boca, nakita, tkanje, šivanje, izrada glazbala, briga o biljkama (plastenik, naselje), ukrašavanje jaja, izrada ukrasa za Uskrs, prikupljanja plastičnih boca i starog papira

Provođenje projekta zahtijevalo je formiranje određenih centara te osmišljavanje situacija u kojima se potiče komunikacija, međusobno slušanje i uvažavanje te zajedničko rješavanje problema. Također, bilo je potrebno isprovocirati i improvizirati situacije o moralnim dvojabama kako bi se potaklo djecu na promišljanje i samostalno donošenje suda o pojedinim situacijama te razvijalo kritičko mišljenje.

Roditelji su se uključili u projekt prikupljanjem potrebnog materijala, šivanjem (djed dječaka D.H., baka djevojčice J.G.) ali i kao pratnja na izletima, prilikom odlaska na klizanje i u kazalište.

Projekt je započeo proučavanjem ljudskog tijela, ali se vremenom razvio u promišljanje o čovjeku kao duhovnom biću, kao onom koje poštuje i uvažava druge, koje promišlja o svojim postupcima i koje snosi etičku odgovornost za svoje djelovanje. Iako je projekt u svom začetku imao naglasak na obrazovnoj komponenti, s vremenom je odgojna komponenta prevladala i oplemenila sam projekt, djecu i odgojiteljice koje su u njemu sudjelovale.

Slika 1. 'Ljudsko tijelo – stroj...'

Slika 2. 'Ljudsko tijelo – stroj...'

Slika 3. 'Ljudsko tijelo – stroj...'

Slika 4. 'Ljudsko tijelo – stroj...'

Slika 5. 'Ljudsko tijelo – stroj...'

Slika 6. 'Ljudsko tijelo – stroj...'

5. DUNAV – RIJEKA KOJA POVEZUJE

PO Mitnica

Odgoviteljice: Verica Džankić, Milka Kunac

Inicijativa za projekt javila se krajem prošle pedagoške godine razgovorom o Dunavu povodom obilježavanja Dana Dunava 29.6.2010. Početkom sljedeće pedagoške godine putnički brod 'Bijela lađa' otvara nova dječja pitanja pa predstavlja i uvod u sam projekt. Gdje izvire Dunav, kroz koje zemlje prolazi, kakvi ljudi tamo žive, kakva je flora i fauna uz rijeku, što sve plovi Dunavom, kakvi su mostovi na Dunavu..samo su neka od pitanja kojima je projekt započeo.

Cilj projekta bio je proširiti znanja o rijeci Dunav, važnosti rijeke za zemlje kroz koje prolazi te razviti svijest o nužnosti očuvanja te prirodne poveznice sa svijetom. Postavljenim zadacima odgojiteljice su nastojale kod djece proširiti znanje o zemljama, načinu života, mostovima, biljnom i životinjskom svijetu, ljudima i zanimanjima vezanim uz Dunav (ribolov, vinogradarstvo, graditeljstvo), jačati osjećaj pripadnosti široj zajednici (Podnavske zemlje), uvažavati različitosti i pronalaziti sličnosti, razvijati aktivan i odgovoran odnos prema prirodnom okolišu, upoznati Dunav u kulturi i športu (glazba, književnost, film, slikarstvo, športovi na vodi), razvijati vještinu slušanja i razumijevanja riječi na drugom jeziku (slovački, mađarski, njemački). Projekt je trajao od siječnja do travnja 2011.

Projekt je realiziran kroz sljedeće aktivnosti:

- poticanje razvoja u području komunikacije, govora i izražavanja: priča 'Priča dugačke rijeke', 'Priča o potočiću', govorne igre 'Čija je zastava' (poklapalica), 'Ista rijeka
 - drugo ime (poklapalica), 'Složi ime rijeke' (slova od gipsa), stihovi 'Bence' (mađarski jezik), zagonetke,
- likovno izražavanje: crtanje tušem, olovkom, ugljenom ('Školjka', 'Čiklja'), slikanje ('Put rijeke Dunav', 'Jedna država – jedna boja', 'Zastave država', 'Priča dugačke rijeke', 'Dvorci na Dunavu', 'Drveće – vrbe', 'Ribe na Dunavu'), origami ('Ribe', 'Žabe', 'Patke', 'Lopoči'), kaširanje 'Reljef na Dunavu', oblikovanje papira 'Most na Dunavu'
- glazbeno izražavanje: pjesma 'Drei rozen' (hrvatski i njemački jezik), glazbena priča 'Zvukovi prirode', instrumentalna glazba – valcer: 'Na lijepom plavom Dunavu', sviranje na bocama s vodom
- matematičko – manipulativne aktivnosti: usporedba veličina država, labirinti, pronalaženje istih oblika, iste količine

- izražavanje kroz tjelesne aktivnosti: pokretne igre: 'Kamenčić sreće', 'U Budimu gradu', 'Most od tijela', 'Idem preko mosta', 'Kugla je okrugla'
- istraživačko – spoznajne aktivnosti: 'Što znamo o rijeci Dunavu?', 'Ista rijeka, različito ime', 'Podunavske zemlje', 'Države, zastave, jezik, novac', 'Gradovi na Dunavu', 'Mostovi koji povezuju ljude', 'Vodostaj i plovidba rijeke', 'Pitkost vode', 'Biljni svijet', 'Životinjski svijet', eksperiment: duboko – plitko, propusnost vode, pročišćavanje vode, vodostaj, enciklopedije, slikovnice, atlasi, fotografije
- radno – praktične i životne aktivnosti: izrada poklapalica, izrada memory kartica sa zastavama, izrada puzzli – država, izrada pritoka, izrada slova od gipsa, pripreme za eksperimente
- društveno – zabavne aktivnosti: memory- zastave država, puzzle- države, 'Pronađi sjenu države', memory –ribe, 'Čarobne ribice', 'Od izvora do ušća', maskenbal u gradu ('Dvorjani dvorca Mitnica'), Cvjetni korzo ('Lopoči')
- posjete: šetnja do informacijskog panoa na rijeci Dunav, posjet graničnom prijelazu Hrvatska – Srbija, posjet Luki Vukovar, posjet Vodovodu Grada Vukovara
- izlet: vožnja brodom 'Vučedolska golubica'

Provedba projekta zahtijevala je formiranje novog i nadopunu postojećih centara. Odgojiteljice su učinile djeci dostupnom kartu podunavskih zemalja, zatim zajedno s djecom izradile kartu s državama kroz koje prolazi Dunav, njihovi nazivi i zastave te centar opremile fotografijama gradova kroz koje rijeka prolazi i Dunava od izvora do ušća. Bilo je potrebno pripremiti i prikupiti neoblikovanog, prirodnog, prikupljenog i likovnog materijala za provedbu aktivnosti (kamenčići, gips, kartoni, role, makete čiklje, kamenčići, pijesak, zemlja...), prikupiti stihove, pjesme, priče, nazive Dunava na različitim jezicima.

Roditelji su na roditeljskom sastanku upoznati s temom projekta, redovito obavještavani o tijeku projekta preko centra za roditelje te sudjelovali u projektu nabavkom slikovnica, knjiga i enciklopedija, materijala o mostovima i dvorcima na Dunavu, razglednica gradova na Dunavu. Pojedini roditelji podijelili su s djecom svoja iskustva života uz Dunav (majka koja je odrasla u Ulmu, danas živi u Vukovaru, a zbog posla je proputovala većinu podunavskih zemalja), znanja o slovačkom, mađarskom i njemačkom jeziku, pomogli organizirati posjet Vodovdu. Tijekom projekta odgojiteljice su surađivale i s Agencijom za vodne putove (izlet 'Vučedolskom golubicom'), Vodovodom grada Vukovara, Turističkom zajednicom Vukovar, Lukom Vukovar, Turističkom agencijom 'Kompakt'.

Tema projekta pokazala se vrlo zahvalnom jer su djeca iskazala interes za ponuđene aktivnosti i tematiku te su svojim zanimanjem i zalaganjem potaknuli proširenje određenih tematskih cjelina. Namjera projekta je bila proširenje spoznaje o rijeci uz koju djeca žive te razvijanje odgovornog odnosa čovjek – priroda što je završetkom projekta i postignuto.

Slika 1. 'Dunav- rijeka koja povezuje'

Slika 2. 'Dunav- rijeka koja povezuje'

Slika 3. 'Dunav- rijeka koja povezuje'

Slika 4. 'Dunav- rijeka koja povezuje'

Slika 5. 'Dunav- rijeka koja povezuje'

Slika 6. 'Dunav- rijeka koja povezuje'

- **PROJEKTI REALIZIRANI NA RAZINI PODRUČNOG OBJEKTA**

1. OD CVIJETA DO PLODA – OD PLODA DO STOLA

PO Vukovar Novi

Razgovarajući s djecom o njihovim prehrambenim navikama, odgojiteljice su uočile kako se mnoga djeca nezdravo hrane i konzumiraju puno slatkiša, grickalica i 'brze' hrane. Dolaskom rujna, Slavonija je prepuna plodova koje su djeca donosila u vrtić.

Odgojiteljice su odlučile iskoristiti ponudene poticaje i provesti o voću i povrću u zdravoj prehrani.

Cilj projekta bio je proširiti dječje spoznaje o voću, povrću, samoniklom bilju koje nas okružuje u vrtu, voćnjaku, polju i prirodi te ih poučiti pripremi hrane od navedenih namirnica. Postavljenim zadacima odgojiteljice objekta nastojale su proširiti dječje spoznaje o zdravim namirnicama u njihovom okruženju, poticati interes za plodove prirode koje možemo primijeniti u svojoj prehrani, poticati djecu na perceptivno upoznavanje plodova iz prirode, poučiti djecu pripremi raznolike hrane od ponuđenih proizvoda, upoznati djecu s tradicijskom glazbom i običajima vezanim uz projekt, proširivati dječju spoznaju o izradi instrumenata od prirodnih materijala. Projekt je trajao cijelu pedagošku godinu.

- poticanje razvoja u području komunikacije, govora i izražavanja: pjesme, priče, recitacije, brojalice o voću, povrću, pčelama, medu
- izražavanje kroz likovne aktivnosti: izražavanje doživljenog kroz slikanje, crtanje, modeliranje,
- glazbene aktivnosti: pjesme, priče, recitacije, brojalice o voću, povrću, pčelama, medu
- matemtičko – manipulativne aktivnosti: vaganje i mjerenje prikupljenih namirnica
- istraživačko – spoznajne aktivnosti: prikupljanje i bilježenje starih recepata: 'Kako pripremiti zimnicu, slastice, pekmez, kolače, sušeno voće', bilježenje iskustva i znanja o plodovima iz vrta, polja, voćnjaka, livada, kušanje i mirisanje namirnica i delicija, saznati o biljkama potrebnim za pripremu čajeva
- radno – praktične i životne aktivnosti: priprema zimnice, pekmeza, sušenog voća, slastica

Ta provedbu projekta bilo je potrebno pripremiti mnogo prirodnog voća i povrća, začinskog bilja te kuhinjskih pomagala, prikupiti raznovrsne plodove iz neposrednog okruženja, pripremiti brojalice, recitacije, tekstove, pjesme vezane uz projekt.

Roditelji su se uključili u projekt prikupljanjem raznih materijala, plodova, alata, ambalaže, literature, slikovnica, recepata. Jedan dio roditelja uključio se neposredno u projekt pa je demonstrirao djeci pripremu delicija od voća i plodova prirode.

Ovim projektom nastojalo se proširiti dječje znanje i iskustva vezano za proces kojim teče sve ono što se nalazi na našem stolu. Djeca su imala (ovisno o dobi) određene spoznaje o voću, povrću, ljekovitom bilju (prepoznavati ga i imenovati) ali rad na projektu omogućio je svim sudionicima obogaćivanje i proširivanje znanja. Djeca su se najradije uključivala u radno praktične aktivnosti. Cilj projekta bio je proširiti dječje spoznaje o voću, povrću, samoniklom bilju koje nas okružuje u vrtu, voćnjaku, polju i prirodi te ih poučiti pripremi hrane od navedenih namirnica što se ovim projektom u velikoj mjeri i postiglo.

Slika 1. 'Od cvijeta do ploda – ...'

Slika 2. 'Od cvijeta do ploda – ...'

Slika 3. 'Od cvijeta do ploda – ...'

Slika 4. 'Od cvijeta do ploda – ...'

Slika 5. 'Od cvijeta do ploda – ...'

Slika 6. 'Od cvijeta do ploda – ...'

Slika 7. 'Od cvijeta do ploda – ...'

Slika 8. 'Od cvijeta do ploda – ...'

V NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Osnovni preduvjet podizanja razine stručne i osobne kompetencije svih sudionika odgojno – obrazovnog procesa, a time i kvalitete neposrednog rada je kontinuirano stručno usavršavanje. Sukladno tome na početku pedagoške godine izrađen je plan i program stručnog usavršavanja odgojnih djelatnika.

Stručno usavršavanje unutar vrtića realizirano je kroz:

- interne stručne aktive
- odgojiteljska vijeća

te izvan vrtića kroz:

- seminare
- radionice
- stručne skupove

Odgovornice su pravovremeno obavještavane o organizaciji navedenih skupova te im je pružena podrška za prisustvovanje i aktivno sudjelovanje. Kroz navedene oblike usavršavanja nastojali smo osposobiti odgojne djelatnice za aktivnu i pravilnu primjenu Programskog usmjerenja odgoja i naobrazbe predškolske djece.

5. 1. STRUČNO USAVRŠAVANJE UNUTAR VRTIĆA

5.1.1. INTERNI STRUČNI AKTIVI

Tijekom protekle pedagoške godine realizirano je sljedeće:

- UNICEFOVE radionice 'Rastimo zajedno' koje su na svim objektima provodile dvije odgojiteljice i defektologinja:
 1. 'Roditeljski ciljevi i kako dijete uči o svijetu oko sebe'
 2. 'Slušanje – važna vještina roditeljstva'
 3. 'Granice – zašto i kako?'
 4. 'Kreiramo rješenja'
 5. 'Podizati i odgajati djecu'
- radionica pedagoginje s odgojiteljicama provedena na svim objektima

1. Razvoj predčitalačkih vještina djece predškolske dobi

- Čitalica – prezentacija pročitane literature i rasprava (na razini objekta); provodile su je odgojiteljice uz prisutnost pedagoginje

Centralni objekt	PO Leptirić
1. 'Psihologija pamćenja i učenja', Zarevski	1. 'Između roditelja i djeteta', Ginott
2. 'Kako razviti emocionalnu inteligenciju', Shapiro	2. Cvetković Lay: 'Darovito je, što ću s njim?'
3. 'Poticanje ranog govorno jezičnog razvoja', Rade	3. 'Kako pomoći klincima da si sami pomognu', Good
4. 'Mijenjanje konteksta u dječjem vrtiću', Petrović Sočo	4. '1-2-3- uspjeh', Phelan
5. 'Življenje djece u dječjem vrtiću', Miljak	5. 'Odgajatelj u dječjoj igri', Šagud
6. 'Dječji vrtić – zajednica koja uči', Slunjski	6. 'Fenomen maltretiranja djece', Bilić
7. 'Psihičko zdravlje predškolske djece', Peteh	7. 'Svako dijete može naučiti spavati', Kast Zahn
	8. "Vrtić po mjeri djeteta", Ljubetić
	9. "Kad kraljevna piše kraljeviću" Čudina Obradović
	10. "Vaše kompetentno dijete" , Juul

PO Vukovar Novi:	PO Mitnica
1. 'Kako djeca uče matematiku,' Liebeck	1. 'Škola roditeljske odgovornosti', Gordon
2. 'Želim znati...!', Rečić	2. 'Življenje djece u vrtiću', Miljak
3. 'Dijete i kriza', Bujišić	3. 'Svako dijete može naučiti pravila', Kast Zahn
4. 'Možeš i drugačije', Cvetković Lay, Rijavec	4. 'Odgajatelj u dječjoj igri', Šagud
5. 'Glazbeni doživljaj u odgoju djeteta', Sam	5. 'Kad majke žaluju' Goldmann Posch
6. 'Braniti se riječima', Cooper	6. 'Kad kraljevna piše kraljeviću', Čudina Obradović
7. 'Vrtić – zajednica koja uči', Slunjski	7. 'Kurikulum za inkluziju', Korak po korak
8. 'Razgovori s roditeljima', Juul	8. 'Odgajatelj u dječjoj igri', Šagud
9. 'Između roditelja i djeteta', Ginott	9. 'Razmaženo dijete', Ehrensaft
10. 'Malo dijete i prostor', Rade	

5.1.2. ODGOJITELJSKO VIJEĆE

Tijekom pedagoške godine održano je ukupno sedam sjednica OV-a na kojima je realizirano sljedeće:

- razmatranje i usvajanje izvješća o radu za pedagošku godinu 2009./2010.
- ustrojstvo rada za 2010./2011.
- usvajanje godišnjeg plana i programa za 2010./2011.
- izbor člana za Upravno vijeće
- ustrojstvo rada tijekom ljeta
- stanje upisa za 2011./2012.
- evidencija radnog vremena
- izvještaj o provedenom stručno pedagoškom nadzoru više savjetnice

5. 2. UKLJUČIVANJE U STRUČNO USAVRŠAVANJE IZVAN VRTIĆA

Prema obavijestima stručnih institucija, odgojiteljice i stručne suradnice uključivale su se u rad seminara i radionica sukladno profesionalnim i osobnim preferencijama. Seminari i radionice u kojima smo imale priliku sudjelovati ove pedagoške godine:

1. 'Integriranje djece s posebnim potrebama u redoviti program dječjeg vrtića i uloga odgojitelja i stručnih suradnika' (AZOO, Pitomača, 27.8.2010.)
2. 'Uloga učitelja u društvu znanja' (HPKZ, Vinkovci, 28.9.2010.)
3. 'Put do kvalitetnih promjena u hrvatskom školstvu' (AZOO, Osijek, 1.-3.10.2010.)
4. 'Predstavljanje priručnika 'Rastimo zajedno' (AZOO, UNICEF, Zagreb, 6. i 7. 10.2010.)
5. 'P. Brajša: Emocionalno inteligentni vrtić' (Školska knjiga, Osijek, 28.10.2010.)
6. 'Comenius – EU primjeri suradnje među vrtićima (Agencija za mobilnost, Zagreb, 11.11.2010.)
7. 'NOK – izazov hrvatskom školstvu' (HPKZ, Opatija, 22.-24.11.2010.)
8. 'Odgovorno roditeljstvo i vršnjačko nasilje' (Centar za socijalnu skrb, Obiteljski centar vukovarsko – srijemske županije, Vukovar, 13.12.2010.)
9. 'Odgojitelj pripravnik u pripremi za polaganje stručnog ispita' (AZOO, Osijek, 14.1.2011.)
10. 'Uspješno vođenje mape profesionalnog razvoja (Udruga 'Terina', Vukovar, 18.3.2011.)
11. 'O lutkama i lutkarstvu' (Hrvatski dom, Vukovar, 21.3.2011.)

12. 'Odgojno obrazovni rad s djecom rane dobi' (Korak po Korak, Vukovar, 2010./2011.)
13. 'Kako biti svoj i zadovoljan na poslu' (AZOO, Koprivnica, 14. i 15. 4.2011.)
14. 'Komunikacijska umijeća odgojitelja i stručnih suradnika u radu s predškolskom djecom i suradnički odnos s roditeljima (AZOO, Županja, 18.4.2011.)
15. Radionica izrade lutaka Danijele Totić (DV Vukovar 1 i DND, travanj 2011.)
16. Partnerski odnos djelatnika predškolske ustanove i roditelja (AZOO, Valpovo, 10.5.2011.)
17. 'Hrvatski identitet u europskom kontekstu' (HPKZ, Vukovar, 13.5.2011.)
18. 'Slobodna igra na otvorenom' (Dani dječjih vrtića Grada Zagreba) (Zagreb, 18. i 19. 5.2011.)
19. 'Suvremeni pristup učenju djece predškolske dobi i odraslih' (AZOO, Vukovar, 3.6.2011.)
20. 'Rani problemi u ponašanju djece predškolske dobi' (AZOO, Virovitica, 10.6.2011.)
21. 'Odgoj za demokraciju u ranom djetinjstvu' (Maleš, Stričević; Dani dječjih vrtića Grada Vukovara) (DV Vukovar 1, Vukovar, 11.6.2011.)
22. 'Različitost programa za djecu predškolske dobi' (AZOO, Đakovo, 17.6.2011.)

Ove godine su naše odgojiteljice i defektologinja izlagale na državnim, međuzupanijskim i gradskim stručnim skupovima:

1. **Kristina Zorić Beslema:** prezentacija projekta 'Vrtić u zajednici' na državnom stručnom skupu HPKZ-a u Opatiji: 'NOK – izazov hrvatskom školstvu' (studeni 2010.)
2. **Silvija Genčić:** radionica na temu 'Uloga stručnog suradnika – defektologa u integraciji djece s posebnim potrebama u redovitu skupinu' na međuzupanijskom stručnom skupu AZOO-a u Donjem Miholjcu: 'Organizacija rada predškolske ustanove u radu s djecom s posebnim potrebama'
3. **Mirjana Kulić:** radionica na temu 'Suradnja s roditeljima' na međuzupanijskom stručnom skupu AZOO-a u Valpovu: 'Partnerski odnos djelatnika predškolske ustanove i roditelja' (svibanj 2011.)
4. **Verica Džankić, Milka Kunac:** prezentacija ovogodišnjeg projekta 'Dunav – rijeka koja povezuje' u sklopu Dana dječjih vrtića Grada Vukovara (lipanj 2011.)
5. **Nikolina Milić, Ana Vidajić:** prezentacija ovogodišnjeg projekta 'Moja domovina Hrvatska' u sklopu Dana dječjih vrtića Grada Vukovara (lipanj 2011.)

6. **Jasenska Vincetić:** prezentacija ovogodišnjeg projekta 'Od cvijeta do ploda – od ploda do stola' u sklopu Dana dječjih vrtića Grada Vukovara (lipanj 2011.)

7. **Martina Mađarac Sofka, Silvana Nadovski:** prezentacija ovogodišnjeg projekta 'Inati se, Slavonijo' u sklopu Dana dječjih vrtića Grada Vukovara (lipanj 2011.)

5. 3. INDIVIDUALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJITELJA

Tijekom pedagoške godine stručni djelatnici su za svoju individualnu naobrazbu koristili pedagošku i psihološku literaturu iz vrtićke knjižnice kao i stručne časopise 'Zrno', 'Dijete-vrtić- obitelj' te 'Školske novine'. U skladu s financijskim mogućnostima, dopunjavali smo vrtićku knjižnicu kao i objektne knjižnice relevantnom stručnom literaturom. U svrhu bolje organizacije rada ove godine smo ustanovili funkciju 'knjižničarke' u svakom objektu kako bismo smanjili pojavu nestanka i nedostupnosti literature u objektnim knjižnicama.

5. 4. PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA

Pedagoška dokumentacija vođena je redovito. Individualnim i grupnim sastancima odgojiteljice su s pedagoginjom i ove godine radile na unapređenju kvalitete pedagoške dokumentacije, a pozitivan pomak uočljiv je u odnosu na proteklu godinu.

5. 5. SATNICA

Satnica svih zaposlenih, posebice odgojnih, postavljena je sukladno kvalitetnijem tretiranju djeteta i roditelja.

Svi zaposlenici svakodnevno se upisuju u Evidenciju nazočnosti na radu.

Valorizacija za sve zaposlene radi se tromjesečno i intervenira osobno prema stanju i potrebama.

Ravnateljica je održala ukupno 9 sastanka stručnog tima na kojima se dogovaralo o zadaćama, podnosilo izvješće, rješavalo tekuće zadaće i dr. Praksa je da kratki informativni dogovor o aktivnostima tijekom dana imamo svako jutro.

Ravnateljica je tijekom godine vršila praćenja u svim procesima rada. Svrha toga je intervenirati tamo gdje je trebalo, ne čekajući, a sve u želji da se problemi ili neodgovornosti prema osobnim zadaćama, opremi i imovini, prema djeci i roditeljima u međusobnom kontaktu otklanjaju.

VI SURADNJA S RODITELJIMA

Ostvarivanje kvalitetne suradnje s roditeljima redovita je zadaća koju postavljamo na početku svake pedagoške godine. Intenziviranje suradnje s roditeljima započeli smo prošle godine internim stručnim aktivom na temu 'Suradnja s roditeljima' i pismenim pozivima roditelja na individualne razgovore odnosno određivanjem dana za sastanke i liste u koju su se roditelji zainteresirani za razgovore mogli upisati. Početkom ove pedagoške godine na Odgojiteljskom vijeću dogovoren je nastavak intenziviranja suradnje s roditeljima s posebnim naglaskom na provođenje individualnih razgovora s roditeljima novoupisane djece i djece u godini pred polazak u školu. Individualni razgovori su se do sada uglavnom održavali tek uslijed pojave problematičnog ponašanja kod djeteta. Tijekom pedagoške godine nastavili smo i dalje uključivati roditelje u život i rad vrtića različitim oblicima komunikacije i suradnje te ostvariti partnerski odnos i ozračje zajedništva.

1. Informativni kutići odgojnih skupina

Najzastupljenije vrste informacija u informativnim kutićima jasličkih skupina bili su, kao i prošle godine, tjedni planovi; kojima su odgojiteljice redovito obavještavala roditelje o planiranim aktivnostima za tekući tjedan; dječji radovi kojima su odgojiteljice roditeljima prezentirale realizaciju dijela planiranih aktivnosti ali i pozivi na individualne razgovore.

Najveći napredak ove pedagoške godine ostvaren je upravo na razini individualnih razgovora s roditeljima. Odgojiteljice su u kutićima za roditelje pismeno ponudile roditeljima i mogućnost dolaska na individualne razgovore određenog dana u tjednu ili po dogovoru s namjerom uspostavljanja kvalitetne komunikacije i razmjene relevantnih tema sa svrhom boljeg razumijevanja djeteta. Napredak je vidljiv u zastupljenosti ove vrste informacija u kutićima za roditelje (prisutna je kod svih odgojiteljskih parova jasličkih skupina) ali i u broju održanih individualnih razgovora, posebice u broju održanih individualnih razgovora s roditeljima novoupisane djece. Pozivi na prisustvovanje svakodnevnim aktivnostima prisutni su kod većine odgojiteljskih parova 'u manjoj mjeri', a samo iznimno 'u većoj mjeri' (za razliku od prošle godine kad poziva nije uopće bilo ili su bili zastupljeni u manjoj mjeri). Pozivi na sudjelovanje na svečanostima u vrtiću zastupljeni su u većoj mjeri kod većine odgojiteljskih parova (83%), za razliku od prošle godine kada je 'u većoj mjeri' pozivalo tek njih 34%. Ove pedagoške godine su informacije o dostignućima i osobitostima djece u skupini bile 'djelomično' prisutne kod većeg broja ispitanica dok je tek manji broj njih te informacije prezentirao 'u većoj mjeri'. Iako je ovo stanoviti pomak u odnosu na prošlu godinu kada trećina odgojiteljica nije uopće koristila ovaj tip informacija, nije dovoljan, na

što ukazuje i uvid stručno pedagoške službe temeljem kojeg ovaj tip informacija, iako naveden u izvješćima ipak ne odgovara stvarnom stanju stvari i potreban je dodatni poticaj odgojiteljicama na korištenje ovakvog tipa komunikacije s roditeljima.

Zastupljenost određenih vrsta informacija u informativnim kutićima jasličkih skupina:

	Nije bilo zastupljeno	U manjoj mjeri	U većoj mjeri
Tjedni plan rada			100%
Pozivi na prisustvovanje svakodnevnim aktivnostima u vrtiću		83%	17%
Pozivi na sudjelovanje u izletima	100%		
Pozivi na sudjelovanje u posjetama (kino, kazalište, muzej, drugo)	100%		
Pozivi na sudjelovanje na svečanostima u vrtiću		17%	83%
Pozivi na obradu određene teme u skupini	66%	33%	
Pozivi na individualne razgovore			100%
Aktualna događanja u društvenoj sredini	33%	17%	50%
Psihološko-pedagoška problematika		50%	50%
Zdravstvena problematika		50%	50%
Dostignuća i osobitosti djece u skupini		66%	33%
Fotografije s izleta, posjeta, svečanosti		83%	17%
Dječji radovi			100%

Najzastupljenije vrste informacija u informativnim kutićima vrtićkih skupina odnosile su se na tjedne planove; kojima su odgojiteljice redovito obavještavala roditelje o planiranim aktivnostima za tekući tjedan; dječje radove kojima su odgojiteljice roditeljima prezentirale realizaciju dijela planiranih aktivnosti te pozive na individualne razgovore.

Najveći pomak uočen je u zastupljenosti poziva na individualne razgovore gdje gotovo svi odgojiteljski parovi koriste tu vrstu informacije 'u većoj mjeri', a tome svjedoči i broj održanih individualnih razgovora, posebice broj održanih razgovora s djecom u godini prije polaska u školu. U odnosu na prošlu godinu, porastao je broj odgojiteljica koji pozivaju roditelje na prisustvovanje svakodnevnim aktivnostima 'u većoj mjeri' (39% ove godine, 6%

prošle godine) kao i pozivi na obradu određene teme skupini. Iako su uočeni pozitivni pomaci u tim segmentima u odnosu na prošlu pedagošku godinu, namjera nam je iduće pedagoške godine dodatno pojačati rad na ovim oblicima suradnje s roditeljima s obzirom na ulogu vrtića kao ustanove kojoj je zadaća, između ostalog, integriranje roditeljskih i dječjih afiniteta s afinitetima same ustanove te povezivanje i međusobno razumijevanje djeteta, roditelja i predškolskih djelatnica. Također, podaci o zastupljenosti poziva na sudjelovanje roditelja u izletima govore o još nedovoljno osviještenim i nerealiziranim postavkama Programskog usmjerenja čime se propušta prilika uspostave partnerskih odnosa s roditeljima, razvijanje kvalitetne komunikacije i jačanje odnosa na razni dijete-roditelji-odgojiteljice. Zastupljenost informacija o dostignućima i osobitostima djece u skupini porasla je u odnosu na prošlu godinu, veći dio odgojiteljica koristi taj tip informacija 'djelomično' ili u 'većoj mjeri' ali je potreban dodatan poticaj za ovakav tip prezentiranja rada unutar skupine. Manji dio odgojiteljica koristio je i pismene zahvale roditeljima za doneseni neoblikovani i prikupljeni materijal, prisustvovanje radu skupine, obradu određene teme, odaziv na roditeljske sastanke i prisustvovanje individualnom razgovoru.

Zastupljenost određenih vrsta informacija u informativnim kutićima vrtićkih skupina:

	Nije bilo zastupljeno	U manjoj mjeri	U većoj mjeri
Tjedni plan rada		11%	89%
Pozivi na prisustvovanje svakodnevnim aktivnostima u vrtiću	6%	56%	39%
Pozivi na sudjelovanje u izletima	61%	28%	11%
Pozivi na sudjelovanje u posjetama (kino, kazalište, muzej, drugo)	50%	28%	22%
Pozivi na sudjelovanje na svečanostima u vrtiću		33%	67%
Pozivi na obradu određene teme u skupini	22%	61%	17%
Pozivi na individualne razgovore		6%	94%
Aktualna događanja u društvenoj sredini		50%	50%
Psihološko-pedagoška problematika	22%	44%	33%
Zdravstvena problematika	33%	56%	11%
Dostignuća i osobitosti djece u skupini	6%	39%	56%
Fotografije s izleta, posjeta, svečanosti	11%	22%	67%
Dječji radovi			100%

2. Centar za roditelje

Putem centra za roditelje smještenog u zajedničkom hodniku obavještavali smo roditelje o aktualnim događanjima u društvenoj sredini, događajima na razini objekta, aktualizirali pedagoško – psihološke i zdravstvene teme te učinili dostupnim časopise predškolske tematike ('Zdrav život', 'Dijete – Vrtić – Obitelj', 'Moj vrtić'). Najveći pomak na u prostornoj i sadržajnoj organizaciji ovakvih centara uočen je u PO Leptirić i PO Mitnica. Zahvaljujući dodatnom namještaju kojima smo obogatili prostore hodnika svih objekata ali i održanom seminaru Udruge 'Korak po korak', odgojiteljice ovih dvaju objekata organizirale su u svojim hodnicima centre za roditelje koje sadržajem, aktualnošću i estetikom odražavaju duh samog objekta, aktualna zbivanja u vrtiću ali i interese samih roditelja.

3. Roditeljski sastanci

Na roditeljskim sastancima nastojali smo informirati i poučiti roditelje o razvojnim osobitostima i psihološkim karakteristikama djece, tematizirati aktualne probleme u odgojnoj skupini te omogućiti raspravu i razmjenu iskustava o onim temama za koje se pokazao interes ili potreba.

U jasličkim skupinama održano je ukupno 25 roditeljskih sastanaka, što u prosjeku čini 4 roditeljska sastanka po skupini, kao i prošle pedagoške godine. Ipak, promijenio se tip sastanaka s roditeljima. Broj komunikacijskih oblika sastanaka postupno zamjenjuje klasične sastanke predavačkog tipa. Prošle godine uočen je porast tog tipa sastanaka, a taj rast nastavio se i ove pedagoške godine. U jasličkim skupinama 2008./09. održano je svega 2 komunikacijska sastanka u svim jasličkim skupinama, 2009./10. održano je 5 komunikacijskih sastanaka, a ove pedagoške godine održano je ukupno 9 komunikacijskih sastanaka u svim jasličkim skupinama.

<u>Oblik roditeljskog sastanka</u>	<u>Broj roditeljskih sastanaka jasličkih skupina</u>	<u>Teme</u>
Informativni	6	1. Upoznavanje roditelja s odgojno obrazovnim radom (kućni red, osobitosti psihofiz. razvoja)
Izlaganje na određenu temu	3	1. Odvikavanje od pelena 2. Respiratorne bolesti
Komunikacijski	9	1. Agresivnost djece jasličke dobi 2. Kriza treće godine 3. Kako vidim svoje dijete? 4. Kako biti bolji roditelj?

		5. Aktivno slušanje 6. Igra djeteta u 2. i 3. godini 7. Moje dijete i jelo 8. Utjecaj igre na dječji razvoj 9. Roditeljski autoritet
Radionica	2	1. Izrada ukrasa za Uskrs 2. Izrada božićnih ukrasa
Druženje	5	1. To smo mi 2. Druženje i videozapis 3. Sportsko natjecanje 4. Otvorena vrata vrtića
Ukupno	25	

Uzevši u obzir zastupljenost pojedinih oblika sastanaka unutar pojedine odgojne skupine, uočeno je da su komunikacijski oblik sastanka ove godine koristile sve jasličke skupine barem jednom tijekom godine (za razliku od prošle godine kada to nije bio slučaj). Od 6 odgojiteljskih parova jasličkih skupina, 2 odgojiteljska para provela su komunikacijske sastanke dva puta tijekom godine. Poticanje rasprave zahtjeva aktivno slušanje i angažman roditelja na sastancima te samim time i osvještavanje vlastitih stavova, promišljanje i dijalog osoba različitih struka i profila kojima se potiče razumijevanje teme sastanka, uvažavanje drugog, preispitivanje vlastitih stavova i jačanje odnosa s odgojiteljicama i drugim roditeljima. Iz tog razloga nam je i bio cilj povećati zastupljenost komunikacijskih oblika sastanaka što smo ove godine i ostvarili.

U vrtićkim skupinama ove godine održano je ukupno 87 roditeljskih sastanaka, što u prosjeku čini 5 roditeljskih sastanaka po skupini. U odnosu na prošlu pedagošku godinu uočen je pad sastanaka predavačkog tipa (2009./10. je u vrtićkim skupinama održano 10 izlaganja na određenu temu, ove godine tek 5) ali porast komunikacijskih oblika sastanaka (2009./10. je održano 15 komunikacijskih sastanaka, ove pedagoške godine čak 22). Dvadeset i dva održana komunikacijska sastanka na 18 vrtićkih skupina su značajan pomak pogotovo ako se uspoređuje sa situacijom iz 2008./2009. kada je na razini 15 vrtićkih skupina održano tek 4 komunikacijska sastanka. Također, uočen je i porast broja održanih radionica s roditeljima. Slijedi kvantitativni i kvalitativni prikaz oblika sastanaka.

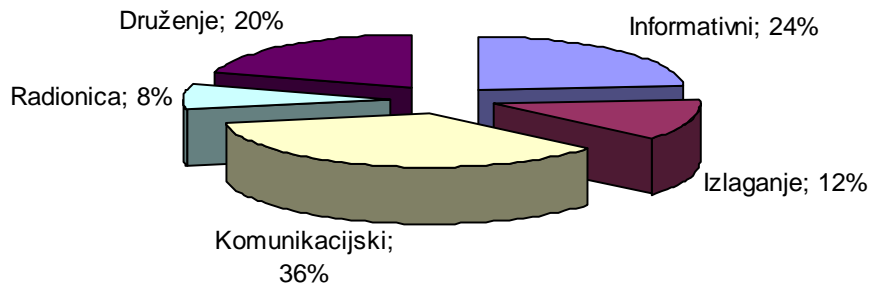
<u>Oblik roditeljskog sastanka</u>	<u>Broj roditeljskih sastanaka vrtićkih skupina</u>	<u>Teme</u>
Informativni	19	1. Upoznavanje roditelja s odgojno obrazovnim radom (kućni red, osobitosti psihofiz. razvoja)
Izlaganje na određenu temu	5	1. Priprema djeteta za polazak u školu 2. Strah kod djece

		3. Kako prepoznati i rješavati probleme u odgoju 4. Zdrava hrana
Komunikacijski	22	1. Zna li dijete što ja hoću? 2. Govor i poremećaji izgovora 3. Roditeljstvo 4. Prihvatljiva i neprihvatljiva ponašanja djeteta 5. Priprema djece za školu 6. Prva druženja djece u 3. i 4. godini 7. Roditeljska slika o djetetu 8. Pravila u odgoju djece 9. Nenasilno rješavanje sukoba 10. Partnerski odnosi između roditelja i odgojitelja 11. Samostalnost djece 12. Igra djeteta 13. Dijete i agresivnost 14. Slikovnica – djetetova prva knjiga 15. Moje dijete i njegove potrebe 16. TV – smetnja ili pomoć? 17. Jezik prihvaćanja i podržavanja
Radionica	20	1. Izrada maski 2. Izrada – Cvjetni korzo 3. Izrada ukrasa – Uskrs 4. Izrada božićnih ukrasa 5. Izrada božićnih ukrasa na razini objekta 6. Izrada lutaka na razini objekta
Druženje djece i odraslih	21	1. Božićna svečanost 2. Završna svečanost 3. Pokazni rad odgojiteljica 4. Otvorena vrata vrtića 5. Sportsko natjecanje
Ukupno	87	

Uzevši u obzir zastupljenost pojedinih oblika sastanaka unutar pojedine vrtićke odgojne skupine, uočeno je da komunikacijski oblik sastanka nije koristio tek manji broj odgojiteljica (dvije vrtićke odgojne skupine), dok su ostale koristile taj oblik barem jednom tijekom pedagoške godine. Od 18 odgojiteljskih parova vrtićkih skupina, 7 odgojiteljskih parova komunikacijske sastanke kao oblik rada s roditeljima koristilo je dva puta tijekom pedagoške godine.

Tijekom pedagoške godine 2010./11. u jasličkim i vrtićkim skupinama održano je ukupno 112 roditeljskih sastanaka. Odgojiteljice svih odgojnih skupina održale su informativni roditeljski sastanak na početku pedagoške godine, a zastupljenost pojedinih oblika sastanaka razlikuje se od skupine do skupine.

Zastupljenost pojedinih oblika roditeljskih sastanaka u jasličkim skupinama

4. Individualni sastanci

Najveći napredak ove pedagoške godine ostvaren je upravo na razini individualnih razgovora s roditeljima. Odgojiteljice su u kutićima za roditelje pismeno ponudile roditeljima i mogućnost dolaska na individualne razgovore određenog dana u tjednu ili po dogovoru s namjerom uspostavljanja kvalitetne komunikacije i razmjene relevantnih tema sa svrhom boljeg razumijevanja djeteta. Napredak je vidljiv u zastupljenosti ove vrste informacija u kutićima za roditelje ali i u broju održanih individualnih razgovora, posebice u broju održanih individualnih razgovora s roditeljima novoupisane djece i djece u godini pred polazak u školu. Nužnost obavljanja razgovora s roditeljima ove djece bila je dogovorena na Odgojiteljskom vijeću početkom godine i većina odgojiteljskih parova se toga i pridržavala. Individualnim razgovorima s roditeljima nastojali smo, u cilju dobrobiti za dijete, utvrditi uzroke određenog ponašanja djeteta, osvijestiti roditeljima kvalitetu njihovih odgojnih postupaka te uskladiti odgojne postupke kod kuće i u vrtiću. Individualne sastanke provodili smo i s ciljem informiranja roditelja o djetetovoj prilagodbi i napredovanju u odgojnoj skupini te s ciljem rješavanja roditeljskih dilema povezanih s odgojem i zdravljem djeteta.

Podjela individualnih razgovora na one koje su inicirale odgojiteljice i one čiji su inicijatori roditelji ove godine nema smisla s obzirom na uzajamnost inicijative. Tome je doprinijela, u većini kutića za roditelje, stalna zastupljenost informacija o datumima kada je moguće doći na individualni razgovor s odgojiteljicama kao i lista na koju su roditelji pozvani upisati se ukoliko imaju potrebu za razgovorom. Uvidom u godišnja izvješća odgojiteljica uočen je

izvanredan pomak u broju održanih individualnih razgovora u odnosu na prošlu pedagošku godinu. U jasličkim skupinama je 2009./2010. održano 27 individualnih razgovora dok ih je ove godine održano čak 56. U vrtičkim skupinama je 2009./2010. održano 68 individualnih razgovora dok ih je ove pedagoške godine održano čak 193.

Individualni razgovori jasličkih i vrtičkih skupina:

	2009./2010.	2010./2011.
Jasličke skupine	27	56
Vrtičke skupine	68	193
Ukupno	95	249

Teme individualnih razgovora jasličkih i vrtičkih skupina:

Teme jasličkih skupina	Teme vrtičkih skupina
<ol style="list-style-type: none"> 1. Partnerski odnos roditelj – vrtić 2. Izostanak verbalne komunikacije kod djeteta 3. Boravak u vrtiću i bolesti 4. Prihvatljiva i neprihvatljiva ponašanja 5. Adaptacija djeteta na vrtić 2. Zdravstveno stanje djeteta 3. Razvoj i napredak djeteta 4. Ponašanje djeteta u vrtiću 5. Griženje 6. Odvikavanje od pelena 7. Emocionalni ispadi djeteta 8. Agresivno ponašanje i nepoštivanje pravila 9. Uključenost djeteta u vrtičke aktivnosti 10. Loš apetit djeteta 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Adaptacija djeteta na vrtić 2. Zdravstveno stanje djeteta i medicinska dokumentacija 3. Razvoj i napredak djeteta 4. Ponašanje djeteta u vrtiću 5. Poslijepodnevni odmor 6. Regresivni oblici ponašanja 7. Agresivnost djeteta 8. Kriza u obitelji i djetetovo ponašanje 9. Prkosno ponašanje 10. Emocionalni ispadi djeteta 11. Smanjeni apetit 12. Odgoda polaska u školu 13. Pripremljenost djeteta za polazak u školu 14. Govor i motorika 15. Disciplina 16. Socijalizacija djeteta 17. Ponašanje djeteta s posebnim potrebama i uloga majke 18. Poštivanje pravila u vrtiću 21. Poštivanje kućnog reda vrtića (roditelji)

Ove pedagoške godine u jasličkim skupinama održano je ukupno 56 individualnih razgovora, što u prosjeku čini 9 individualna razgovora po skupini (2009./10. prosjek je bio 4). U vrtičkim skupinama održana su 193 individualna razgovora, što u prosjeku čini 11 individualnih razgovora po skupini (2009./10. prosjek je bio 4). Prosjek održanih individualnih razgovora ove godine podižu razgovori koje su odradile odgojiteljice pretežito jasličkih skupina odnosno sve one koje s imale novoupisanu djecu u svojim skupinama i odgojiteljice skupina djece u godini pred polazak u školu.

5. Partnerstvo s roditeljima i ozračje zajedništva

Ove pedagoške godine je tijekom procesa prilagodbe u jasličkim skupinama boravilo ukupno 26 roditelja što je skoro četiri puta više nego protekle pedagoške godine kada je u jasličkim skupinama bilo prisutno tek 7 roditelja. Broj roditelja koji je koristio mogućnost boravka u vrtićkim skupinama tijekom prilagodbe djeteta bio je tek nešto veći nego protekle pedagoške godine – 2009./10.: 6 roditelja, 2010./2011.:9 roditelja. Rezultat je to individualnih razgovora koje je stručni tim provodio sa svim roditeljima novoupisane djece i ponudio im mogućnost boravka u skupini tijekom prilagodbe te otvorenosti i spremnosti za suradnju samih odgojiteljica.

Stručni tim je i ove pedagoške godine, osim zaprimanja zahtjeva za upis, provodio i inicijalne razgovore s roditeljima i djecom te nastavio s korištenjem Upitnika o djetetu. Upitnik o djetetu ispunjava roditelj, a sadrži podatke o psihofizičkom razvoju djeteta, njegovim potrebama, navikama i uvjetima života. Svrha Upitnika je dobiti relevantne podatke o djetetu, pripremiti odgojiteljice za novoupisanu djecu te pokazati roditeljima interes za njihovo dijete i njihove potrebe i očekivanja kao roditelja.

U jasličkim skupinama je ove pedagoške godine ostvaren 1 posjet obiteljskom domu, a u vrtićkim skupinama realizirano je njih 8. Razlozi posjeta: druženje u obiteljskoj kući, posjet bolesnom prijatelju, igra na obližnjem igralištu, rođenje djeteta, proslava rođendana.

Od ostalih oblika suradnje s roditeljima u jasličkim skupinama ostvareno je sljedeće:

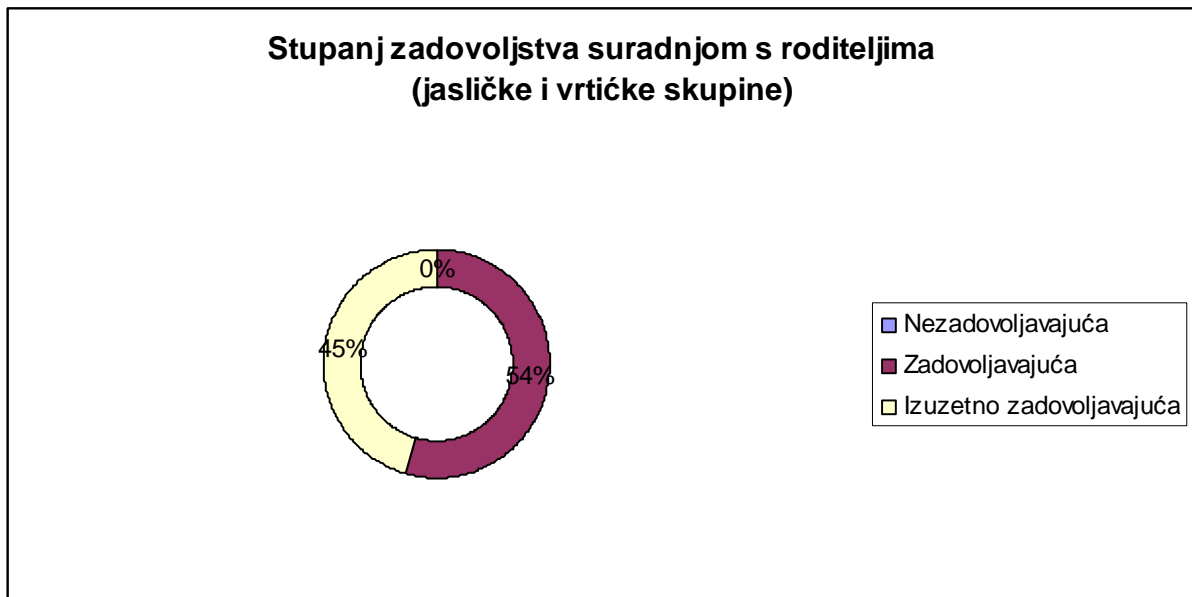
	<u>Tema</u>	<u>Ukupan broj roditelja</u>
Prisustvovanje svakodnevnim aktivnostima u vrtiću		6
Sudjelovanje na svečanostima u vrtiću	Jesenska svečanost Dan otv.vrata vrtića Božićna svečanost Sveti Nikola Proslava rođendana djeteta	38
Sudjelovanje u zajedničkim akcijama	Prikupljanje materijala za rad povodom određenih blagdana Prikupljanje materijala za realizaciju tjednih aktivnosti Prikupljane starog papira	Većina roditelja

Od ostalih oblika suradnje s roditeljima u vrtićkim skupinama ostvareno je sljedeće:

	<u>Tema</u>	<u>Ukupan broj roditelja</u>
Prisustvovanje svakodnevnim aktivnostima u vrtiću		20
Sudjelovanje u izletima	Dunavski raj Posjet graničnom prijelazu Vožnja Vučedolskom golubicom	40
Sudjelovanje u posjetama (kino, kazalište, muzej, drugo)	Olimpijada dječjih vrtića Klizanje Hrvatski dom Cvjetni korzo Maškare Sajam pisanica Nogometni stadion Dječji tjedan Oranžerija	101
Sudjelovanje na svečanostima u vrtiću	Jesenska svečanost Božićna predstava Blagoslov kruha Adventske svečanosti Dani otvorenih vrata vrtića Proslava rođendana	141
Obrada određene teme u skupini	Zdrav život Elektricitet Školski sat Liječnik Izrada sapuna Prometni znaci Izrada ukrasa od plodova jeseni Božićne pjesme Pisanje slikovnice Ljekarna Dinosauri Frizer Fantastična bića iz bajki Pričam ti priču Zemlja Izrada drvenih konstrukcijskih elemenata	30
Sudjelovanje u zajedničkim akcijama	Prikupljanje starog papira, sadnica, voća Prikupljanje PVC boca Prikupljanje materijala za formiranje novih centara Kupovina vrtićkog hrčka Radovi u plasteniku Šivanje Izrada kostima	Većina roditelja

Nešto drugo: posjet radnom mjestu roditelja		5

Na kraju ove pedagoške godine uočen je porast zadovoljstva suradnjom s roditeljima. Dok je protekle pedagoške godine suradnju smatralo 'zadovoljavajućom' njih 75%, a tek 25% izuzetno zadovoljavajućom, ove godine je 45% odgojiteljica suradnju ocijenilo kao 'izuzetno zadovoljavajuću'.

VII SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA

Suradujući s vanjskim čimbenicima nastojali smo:

1. obogatiti planirane tjedne planove sadržajima koji će djeci omogućiti stjecanje životnih iskustava
2. upoznati djecu s gradom u kojem žive i uključiti ih u sportska, kulturna i društvena događanja na razini grada
3. zadovoljavati posebne potrebe djece
4. unapređivati odgojno – obrazovni proces i razinu stručne kompetencije djelatnica vrtića

Uspješno smo surađivali sa sljedećim društvenim čimbenicima:

1. GRAD VUKOVAR – GRADSKA UPRAVA

- Tjedan djeteta – prijem kod Gradonačelnika i pročelnika Ureda za društvenu djelatnost
- Dječja olimpijada Vukovar
- Zimsko klizalište
- Božićni sajam
- Eko sajam
- Sjam cvijeća

2. GRADSKA KNJIŽNICA VUKOVAR

- Učlanjenje predškolskih skupina
- Dani knjige
- Mjesec hrvatske knjige – izmjena literature , slikovnica, video zapisa, likovni radovi
- Sudjelovanje u igraonicama

3. GRADSKI MUZEJ VUKOVAR

- Posjete izložbama
- Sudjelovanje u adventskim svečanostima

4. JAVNA USTANOVA U KULTURI „HRVATSKI DOM“

- Vukovarsko lutkarsko proljeće

- Kazališne predstave za djecu
- Projekcije animiranih filmova u sklopu Vukovar Film Festival
- Projekcije animiranih filmova u sklopu Tjedna dječjeg filma

5. DRUŠTVO NAŠA DJECA VUKOVAR

- Tjedan djeteta
- Sveti Nikola
- Sajam pisanica
- Cvjetni korzo
- Maškare
- Zajednički projekt „Dajmo djeci kazalište“

6. TURISTIČKA ZAJEDNICA VUKOVARSKO SRIJEMSKJE ŽUPANIJE I HRVATSKA TURISTIČKA ZAJEDNICA

- sudjelovanje u akciji VOLIM HRVATSKU, likovni natječaj „Učimo od prirode“

7. POLICIJSKA POSTAJA VUKOVAR

- Projekt „Policajac u zajednici“ - suradnja s kontakt policajcima
- Kviz znanja o prometu
- Opasnost od pirotehničkih sredstava

8. JAVNA VATROGASNA POSTROJBA VUKOVAR

- Posjete – prikaz vježbi

9. DJEČJI VRTIĆ VUKOVAR 2, OSNOVNE ŠKOLE GRADA VUKOVARA

- zajedničko obilježavanje značajnih datuma – predstave povodom blagdana

10. HRVATSKI RADIO VUKOVAR i VUKOVARSKJE NOVINE

- Medijsko praćenje događanja u našem vrtiću

11. RAIFFEISEN BANK i HYPO ALPE ADRIA BANKA

- Međunarodni dan štednje
- Posjet mađioničara vrtiću

12. ŽUPNI UREDI VUKOVAR, BOROVO NASELJE I SOTIN

- Blagoslov kruha, blagoslov djece

13. DOM ZDRAVLJA VUKOVAR

- Posjet stomatologu i liječniku opće prakse

14. VUPIK d.d. Vukovar

- Berba grožđa starijih skupina

15. NANSEN DIJALOG CENTAR

- Kreativne radionice za djecu

16. VIMIO

- Obilježavanje dana Europe
- Zajedničko druženje djece vrtića Grada Vukovara na predstavi povodom Božića i Nove godine

17. ZOO OSIJEK

- Izlet u Zoološki vrt

18. DV 'CRVENKAPICA', Ilok

- Posjet djece Iloku

19. DOM ZA STARE I NEMOĆNE

- Zajednička proslava blagdana

20. ČAZMATRANS VUKOVAR i KOMPAKT D.O.O.

- Prijevoz djece

21. UDRUGA ODGOJITELJA VUKOVARSKO – SRIJEMSKJE ŽUPANIJE 'TERINA'

- Likovni natječaj 'Moj grad Maštograd'

22. SLUŽBA 112

- Posjet djece stacionaru
- Predavanja djelatnika DUZS VSŽ u vrtiću za djecu

23. CARITAS VUKOVAR

- Donacija igračaka i slikovnica

24. DV VUKOVAR 2

- Sportska natjecanja djece
- Druženje djece

25. SPORTSKI KLUB BALOO, VINKOVCI

- Sportske igraonice za djecu

26. OGNJEN JEVTIĆ, mladi tenisač

- Prezentacija bavljenja sportom kao odabirom nasuprot ovisnostima

27. ŠKOLSKA KNJIGA

- Gostovanje književnice Željke Horvat Vukelja

28. KAZALIŠTE 'JABUKA' – DV TATJANE MARINIĆ ZAGREB

- Lutkarske predstave za djecu
- Radionica izrade lutaka i animacije za odgojiteljice

29. KONJIČKI KLUB 'DUNAVSKI RAJ'

- Izleti u prirodu
- Jahanje

30. OŠ GRADA VUKOVARA

- Posjet predškolaca školi

31. ILOČKI PODRUMI

- Posjet djece u sklopu projekta 'Moja domovina Hrvatska'

32. CRKVA SV. IVANA KAPISTRANA ILOK

- Posjet djece u sklopu projekta 'Moja domovina Hrvatska'

33. AGENCIJA ZA VODNE PUTEVE

- Organizacija vožnje brodom Vučedolska golubica u sklopu projekta Dunav rijeka koja nas povezuje

34. UČITELJSKI FAKULTET U OSIJEKU

- Hospitiranje studentica predškolskog odgoja u našem vrtiću

